

DOMOVINA

Ipravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Iredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina za tuzemstvo: Etrifletno 7-50 Din, polletno 15 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: Etrifletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račno poštno hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Naše občine in občinske volitve 1927

Čim bolj prihajamo po vojnem trpljenju k sebi, tem večjo veljavo in ugled dobiva zopet občina. Med vojno je bil župan (po novem zakonu ga bomo nazivali predsednik občine) bolj eksekutor za državne, pred vsem za vojaške zahteve in nič kaj hvaležen ni bil njegov posel, to se pravi za poštenjaka, kajti klerikalni župani so z malimi častnimi izjemami zlorabljali svojo moč. Tudi v prvih letih po vojni se niso mogle občine prav razvijati, ker je bilo preveč nezaupanja, denar je izgubljal vrednost in se nihče ni upal kaj trajnejšega začeti.

Danes se lahko reče, da naša občina zopet dobro posluje. Njena veljava in važnost raseta, ker sta radičevska in klerikalna stranka, žal, preprečili oživotvorjenje samouprave v okrajih in oblastih ter je za enkrat občina edino samoupravno telo. Že se v vsaki občini delajo načrti, marsikje se celo kljub neugodnim finančnim razmeram že izvršujejo. Ali smo preskrbljeni z vodo, z elektriko, kako je z našimi potmi, ali je šolsko poslopje zdravo in dostojno? Kako so preskrbljeni reveži, kakšne so zdravstvene prilike, ali se kaj gleda na to, da bo kraj ličen in čist? Ali se kaj stori za tujski promet? Ali občina kaj gleda na to, da pritegne k sebi obrt, industrijo in pospeši zidanje? V skupnem interesu razumni občani delajo take in podobne načrte, kako dvigniti blagostanje v občini.

Naš občinski volilni red predpisuje proporcionalno (sorazmerno) zastopstvo volilcev. Izkušstvo kaže, da se je udeležba raznih strank in krajevnih struj zlasti v kmečki ob-

čini izvrstno obnesla. Zato nas veseli, da se to načelo vnese tudi v naš občni občinski zakon, ki ga vlada že dalje časa pripravlja. Izjavil sem na tem mestu že, da SDS skrbno proučuje vprašanje občinskega zakona in da bo na vso moč ščitila samoupravo in nezavisnost občine ter njeno finančno samostojnost.

Leta 1927. bodo po starem ali že po novem zakonu občinske volitve. Velika važnost občine in izkušstvo polpretekle dobe nas silita, da se že zdaj začnemo pripravljati na to dalekosežno odločitev. Naši pristaši morajo že danes začeti s posvetovanji, kdo bo najbolj primeren, da ga kandidirajo v občinski odbor, in kako pripraviti vse potrebno, da bo naš uspeh čim večji. Vsaka razumna glava, ki jo spravimo v občinski odbor, bo občini v korist, stranki pa v čast. Tu se lahko pritegnejo novi in mlajši možje iz raznih vasi in iz vseh stanov, da bo podoba občinskega odbora odgovarjala podobi občine. Dobro kandidatsko listo sestaviti je prava politična izkušnja za naše organizacije. Naj se nanjo resno pripravijo. Potem uspeh ne bo izostal.

Poznavajoč naše vrle somišljenike na deželi, ki se od faroyških prislusnikov razločujejo glede znanja, samostojne sodbe, iznajdljivosti in podjetnosti kakor svetlo solnce od močvirne megle, sem prepričan, da velja za vsako občino kakor za našo celoto resnica: Čim več občinskih odbornikov bo samostojnih demokratov, večji bo napredek blagostanja in kulture naših občin in vsega naroda.

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Politični pregled

Naša država preživlja hude čase. Strahovite poplave razsajajo domala v vseh pokrajinah države, edino Slovenija je zaenkrat še očitno pred večjimi katastrofami, obenem pa tudi že dovolj prizadeta z neprestanim deževjem, ki uničuje seno in posevke. Toda mnogo strašnejše je drugod. Vojvodina, naša žitnica, je pod vodo, poplavljeni je na stotine hektarjev, uničene so ponekod kar cele vasi. In voda še ne pojema. Če pojde tako dalje, bo uničena vsa letina.

A v teh usodnih dneh, ko ljudstvo obupa, je

Narodna skupščina na počitnicah.

beograjska vlada pa je šele zadnje dni začela nekoliko migati in se brigati za poplavljenе kraje. Kralj Aleksander, ki je z ljudstvom čuteč vladar, se je takoj po prvih vestih o donavskih nesrečah odmeljal z Bleda v Voi-

vodino ter si na lastne oči ogledal strašne prizore, ministri pa so med tem sedeli v Beogradu in se pričkali za malenkosti. Šele v ponedeljek, ko so iz Bačke in Banata prišle vznemirjajoče vesti, da utegne Donava porušiti nasipe in se razliti vsevprek, so se trije ministri, med njimi tudi Pucelj, podali v Sombor, pogledat, kakšna je ta strašna reč. Škoda znaša že doslej nad sto milijonov dinarjev, vlada pa je poplavljenec velikodušno vrgla drobtino petih milijonov, a več ne more dati, ker ni Narodne skupščine, da bi odobrila izredne kredite. A Narodna skupščina se nahaja na počitnicah samo zato, ker se vlada boji kritike, upravičenih očitkov in nezvestobe od strani radičevcev. Še nikdar se ni v tako strašni luči pokazala nobena vlada kakor sedanja, ki po vrhu še pravi, da je seljaška, ki jo podpira Stepan Radić in je v veliki zaščiti naš Pucelj.

Radikali imajo v svoji stranki večne rabuke, ki se posebno poostrujejo zdaj, ko se bližajo občinske volitve v vsej Srbiji. A radičevci uganjajo vse mogoče kaprice. Izključili so iz svoje stranke ministra dr. Nikića, ki pa še vedno sedi z njimi skupaj v vladi, ker ga radikali ne dajo. Tako trajajo med radikali in radičevci neprestana ribanja, v katero so gospodje, ki se predstavljajo za zaščitnike kmeta, tako zaverovani, da so za ljudske nesreče enostavno slepi in gluhi.

V petek je bil

Stepan Radić v avdijenci na Bledu.

Dočim je še dva dni prej priznaval, da se vlada nahaja v kritičnem položaju, kar je res, je po avdijenci mogočno zatrdil, da je položaj naravnost izboren in da krize ni.

V ponedeljek je nato bil pri kralju zunanji minister dr. Ninčić in se s precejšnjo gotovostjo zatrjuje, da je kralju razložil mnenje radikalov, da je

Radića treba izključiti iz politike.

ker povzroča neprestane zmede. Zaenkrat se je Radić zopet umaknil na letovišče ob Jadranskem morju, a verjetno je, da bodo radikali takoj po njegovem ponovnem javnem nastopu z njim obračunali.

Razen Radića in zunanje-političnih zadev se je dr. Ninčićeva avdijenca na Bledu tikala še ene zadeve:

ureditve odpravnin za člane bivše črnogorske dinastije.

Črnogorski knez Peter Petrović Njegoš je bil istočasno na Bledu kakor dr. Ninčić in je tudi njega kralj sprejel v avdijenco. Smatraji je, da je ta zadeva rešena.

Največjo delavnost razvijajo kakor vselej tako tudi tokrat samostojnodemokratski poslanci, ki budno zasledujejo nesreče, od katerih je ljudstvo letos prizadeto. Vsak poslanec SDS vodi skrb za dogodke v svojem volilnem okrožju.

Voditelj SDS Svetozar Pribičević se je zadnje dni mudil v Sandžaku in Južni Srbiji, kjer ljudstvo sicer ni od povodni prizadeto v tako strašni meri kakor drugod, zato pa so tam doli upravne in politične razmere takšne, da kričijo po izboljšanju. G. Pribičević se je na lastne oči prepričal, kako stoji stvari tam doli. Ljudstvo je tega odličnega, poštenega in žilavega boreca za ljudske pravice navdušeno pozdravljalo. Vršila se je cela vrsta zborov, na katerih je Svetozar Pribičević pojasnil in ožigosal današnje stanje. Najveličastnejši je bil

zbor v Kosovski Mitrovici.

ki se je vršil v nedeljo in je s svojim mogočnim uspehom dokazal, da si je Svetozar Pribičević osvojil tudi srca bratov na jugu naše države. Ni več daleč čas, ko bo vse, kar je poštenega od Triglava do Bitolja, prešinila mogočna ideja svobode, enakosti in bratstva, ki bo v državi obrnila razmere k boljšemu s prav takšno silo, kakor zdaj povodenj uničuje divne in bogate pokrajine.

V zunanji politiki je pozornost vse evropske javnosti obrnjena na

reševanje valutne krize v Franciji.

kjer so končno dobili moža v osebi Caillauxa (izgovori: Kajóá), ki utegne kot preizkušen finančni mojster rešiti Francijo pred polomom. Caillaux uživa zaupanje parlamenta in ima proste roke za reševanje franka. V torek je Caillaux v Londonu sklenil pogodbo z Anglijo glede odplačevanja francoskih dolgov in zdaj bo nadalje postopal po svoji preudarnosti. Skratka: Francija in vsa Evropa vidi v Caillauxu moža izrednih finančnih sposobnosti in mu poklanja zaupanje.

Precej ugibanja vzbujajo

zagonetni dogodki v Bolgariji.

kjer se zopet obeta nova prekucija. Bolgarski kralj Boris je v soboto nenadno odpotoval iz Sofije v Pariz, odtod v Švico in še dalje po Evropi. Navaja se, da namerava močna struja spraviti na bolgarski prestol Borisovega brata Cirila; četudi bi bilo najbolje, ako bi se Bolgari otresli tujcev in se približali nam, a oni raje neprestano rovarijo in povzročajo tolovajske vpade na naše ozemlje, obenem pa lezejo v odkrit spor z Rumunijo, ker so rumunske čete iz nepojasnjenih razlogov vdrle na bolgarsko ozemlje in pomorile 120 prebivalcev. Na Balkanu pač mora vedno vreti, drugače ne bi bil upravičen stari rek, da je Balkan ognjenik in smodnišnica Evrope.

DOPISI

LESCE. Tamburaški zbor v Lescah, ki je bil ustanovljen pred šestimi meseci, se pripravlja, da pokaže svoje prve uspehe. Tekom drugega meseca bo priredil koncert in veselico v kritje nabavljenih inštrumentov. Kdaj in kje se bo vršila prva naša prireditev, bomo že pravočasno javili. Priporočamo se pa že v naprej za čim večji obisk.

DEVICA MARIJA V POLJU. Tukajšnja podružnica ZSV vabi k slovesnosti odkritja spomenika v svetovni vojni padlim domačinom, ki se

bo vršila v nedeljo 18. t. m. Spored: Ob pol 9. zjutraj zbirališče na trgu pred cerkvijo in spomenikom ter pozdrav in sprejem gostov; ob 9. sv. maša za padle vojake v župni cerkvi (med sv. mašo darovanje za spomenik), pri kateri pojo združeni zbori; po sv. maši blagoslovitev in odkritje spomenika, libera, govor (kurat g. Bonač), petje, deklamacije, sviranje nagrobnič, pozdravi zastopnikov podružnic ZSV. Nato je kosilo v okoliških gostilnah. Popoldne: ob pol 3. litanije z blagoslovom; po litanijah zborovanje bivših vojakov (govorijo major g. Colarič in drugi). Pri slavnosti pojo združeni zbori tukajšnjih društev ter igra domača godba na pihala. Ker je ta dan posvečen spominu padlih vojakov, se prosit, da izostanejo vsakršne veselice s plesom. Spomenik je krasno delo kiparja g. Dolinarja ter kamnoseka g. Vodnika in je s podstavkom vred visok okrog šest metrov. Na krasnem podstavku je kip vojaka iz kraškega marmorja v nadnaravni velikosti. Na štirih ploščah se blišči 96 imen padlih vojakov. Odbor vabi tem potom k obilni udeležbi.

LUKOVICA. Kakor ste že poročali, je umrl daleč naokrog znani Miha Šimenc, ki smo ga položili k večnemu počitku 2. t. m. Bil je res mojster v negovanju živine. Do decembra lanskega leta je sam z enim pomočnikom krmil 16 glav živine. Bodi mu lahka domača zemlja. — V nedeljo 4. t. m. je bilo odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlim vojakom v Lukovici. Po sveti maši je bil skupen pohod k spomeniku, kjer je domače društvo zapelo «Vigred». Sledili so razni govori. Udeležba je bila prav lepa, čeprav je bilo deževno vreme.

MOTNIK. Občina Motnik je kupila v letu 1925. hišo z namenom, da bi se uporabila za občinske reveže. Hiša se je tudi vpisala kot občinska ubožnica. Nato se je poslopje popolnoma popravilo ter je bilo gotovo koncem junija. Kljub temu, da je hiša občinska ubožnica, pa se za občinske reveže ni priredil niti en kotiček. Zakaj tako?

ŠTUDENEC PRI KRŠKEM. Preteklo nedeljo so bili zamudniki, ki še niso vrnili velikonočnih spovednih listkov, na precej oster način pozvani, da listke kmalu prineso, sicer se bodo imena hiš oznanila s prižnice. Očitala se je tem zamudnikom tudi zanikarnost. Toda več kot zanikarnost pa je to, da se letos v naši fari ni proslavil

god sv. Alojzija, zaščitnika mladine, s šolarsko sv. mašo, kakor je bilo to doslej vsako leto. Niti se niso o tej izpremembi, odnosno izostanku te proslave obvestili starši, da bi otroci iz oddaljenih vasi ne hodili zastoj iskat sv. maše, kakor se je to letos zgodilo. Predzadnjo nedeljo je bila zopet oznanjena sv. maša za lepo vreme, a brez dostavka, ob kateri uri se bo opravilo vršilo, in tako je zopet mnogo ljudi, ki so se brez dvoma prav težko odtrgali od doma, prišlo k fari ob času, ko je bila sv. maša že končana. Zanikrnost torej ne gre samo na račun zamudnikov.

PODZEMELJ. V nedeljo so uprizorili tukajšnji fantje in dekleta narodni igrokaz «Miklova Zala», ki je uspel proti našemu pričakovanju dobro. Šolska soba, v kateri se nahaja šolski oder, je bila napolnjena do zadnjega kotička, kar dokazuje, da se naše ljudstvo zanima za delo domačih fantov in dekle, ki neumnorno korakajo naprej po začrtani poti za napredek in povzdigo naše občine. S to uprizoritvijo se je končala letošnja sezona ter bomo otvorili novo sezono v septembru, ko bodo nastopili daljši večeri. Od onih prvih delavcev, ki so blagoslovili naš šolski oder s prvo predstavo «Divji lovec», nas je le še par, drugi so se razkropili po različnih potih; nekateri k vojakom, nekateri v zakonski jarem, trije najboljši k orožnikom in našega tovariša Mostarskega Jožeta smo spremili na njegovi zadnji poti. V najlepših letih ga je zavratna bolezen ločila od nas. Vse nastale vzrle se počasi izpopolnjujejo z novimi močmi. Pozivljamo vse, ki se zanimajo za napredek in izobrazbo, da stopijo v krog igralcev in igralc. S seboj v naš krog je treba prinesiti le en koš požrtvovalnosti, potrpljenja, vestnosti in nekaj zanimanja za lastno izobrazbo. Na dosedanje naše delo smo lahko ponosni, ker ono je naše izpričevalo, ki nam pravi, da smo nekaj. Mi še pristavimo, da se nikogar ne ustrašimo. Povemo vsakomur v obraz: «Kdor je proti našemu delu, tisti je proti izobrazbi!» O našem dosedanjem delu priča izgotovljeni šolski oder, ki je vreden 10.000 Din. Na njem smo uprizorili že številne igre, in sicer so to: «Divji lovec», «Tri sestre», «Tihotapec», «Mlinar in njegova hči», «Trije tički», «Stari Ilija» in «Miklova Zala». Imamo tudi nov tamburaški zbor, obstoječ iz dvanajstih članov, ki pridno škripljejo in si brusijo

Anton Stražar:

Od vojaka do graščaka

(Po ljudskem pripovedovanju.)

(Konec.)

Mlada dva gospodarja na Zaleškem gradu Tomažek in Katinka sta se zvesto ravnala po besedah očeta Ferdinanda, ko jima je govoril na njuni poročni dan vpricho svatov na grajskem dvorišču: «Živita srečno in bodita vedno prijazna in usmiljena do vseh!»

Vsi bližnji in daljnji okoličani so blagrovani zaleške ljudi: «V Zaleškem gradu pa imajo zares prijetno življenje. Pa kako dobra sta do vseh graščak in prijazna gospa.»

Sem in tja je med mlada zakonca prišla tudi grenka ura. Tako ob smrti dobrega očeta Henrika. Kmalu za svojim soprogom je umrla tudi njegova zvesta družica. Mlada mati se kar ni mogla utolažiti ob smrti dragih roditeljev. Šele očetu Ferdinandu, ki je večkrat prišel na obisk, se je posrečilo potolažiti mlado gospo. Govoril ji je: «Saj mi na tem svetu nimamo stalnega bivališča; mi smo le popotniki, ki potujemo proti naši nebeški domovini. Ako vam je naš dobri nebeški Oče vzel k sebi očeta in mater, vam je pa ta dva že nadomestil s sinčkom in hčerkico.

Ker je bil Tomažek kmečki sin, je bil vedno pri svojih delavcih. Z njimi vred je delal, pa prav po domače se je z njimi pogovarjal. Tudi svoje otroke je navajal na delo. Zato se ga je po vsej pravici prijelo ime «kmečki graščak».

V delu in lepem družinskem miru in v ljubezni so jima leta hitro minevala. V začetku sta bila srečna. Samo smrt dragih znancev jima je včasih grenila ure, zlasti ko je umrl oče Ferdinand. Takrat je bil pogreb, da ga takega ni zlepa videla brdska okolica. Od blizu in daleč so prišli ljudje in spremljali na zadnji pozemeljski poti jim tako ljubega dobrotnika in dušnega tolažnika. Spomin na očeta Ferdinanda je ostal še dandanes. Še sedaj vsakdo s spoštovanjem pije vodo iz znanega «žegnane studentca», ob katerem je dolgo vrsto let bival oče Ferdinand.

Godec Lukež-Pukež pa je umrl na Zaleškem gradu. Tudi po tem možu so žalovali grajski; otroci se kar niso dali utolažiti, kajti dobro so vedeli, da se je od njih za vedno poslovil prijazen možak, ki so ga vedno klicali za strička, kadar se je z njimi igral, jim pripovedoval mične pripovedke in igral na citre.

Cesenjski graščak Fric se je oženil isto leto kakor Tomažek. Dobil je bogato nevesto, ki je bila po svojih lastnostih zelo podobna svojemu možu. Zato ni bilo sreče v zakonu. Po preteku treh let vednega krega in zakonomstva sta se ločila. Trdosrčni Fric, vdovec pri živi ženi, je nadaljeval svoje nelepo življenje. Zelo so se oddahnili njemu podložni kmetje, ko je v najboljši moški dobi umrl.

Kaj pa Kurdež? On je še nadalje sleparil ljudi. Istotako njegova sestra Micono, ki je od ljudi jemala ođeruške obresti. Neko temno zimsko noč, ko se je vračal proti domu, ga je nekdo iz zasede napadel in tako pretepel, da je tekom dveh tednov sklenil svoje grešno življenje

Tomažek in Katinka sta čakala izredno visoko starost. Šele proti koncu devetnajstega stoletja je Tomažku umrla zvesta družica Katinka. Ob pogrebu daleč na okoli priljubljene graščakinje je bilo izredno mnogo pogrebcev, ki so vsi jokali — redek primer, da bi tlačani točili solze za grajskimi gospodarji. Ko so se vračali pogrebci domov, so se pogovarjali: «Bog je nam vzel našo dobro gospo. Kakor mati je bila dobra za nas.»

Ob času francoskih vojn je legel tudi Tomažek. Kmete, ki so ga obiskovali, je tolažil: «Ne zdihujte za menoj. star sem in umreti bo treba. Nič se ne bojte Francozov, pri njih ne bo krivic. Mojega sina Jožeta se vam pa tudi ni treba bati; vedno vam bo v pomoč.»

Ko je mogočni cesar Napoleon zmago-slavno prišel v našo belo Ljubljano, je Tomažek zatisnil svoje oči.

V dolgih zimskih večerih ali pri drugih takih sestankih so se okoličani kmetje često spominjali dobrega graščaka Tomažka. Leto so minevala, ali še vedno so očetje, sedeč na zapečkih, pripovedovali zvedavi mladini o Rihtarjevem Tomažku, ki se je povzpел iz vojaka do graščaka.

Dve leti bo sedaj, kar sem po opravih hodil po moravski strani. V obližju Zaleškega gradu me je ujel dež. Premišljeval sem, kje bi dobil zavetišče pred nevihto. V sili sem se obrnil kar proti gradu. Komaj sem imel toliko časa, da sem utekel pred nebeško vlogo v grajsko kovačnico. V kovačnici je bilo več

prste, da kmalu javno nastopijo. Vsi se zanimajo za delo, ki stremlje za lastno izobrazbo in napredkom, ter se ne strašijo truda in žrtve, ker vedo, da brez žrtve ni uspehov. Vsem obiskovalcem naših prireditelj v Podzemlju in v Gradacu se zahvaljujemo za njihov poset in pozivamo vse one, ki se zavedajo, da moramo tudi mi naprej za tokom časa, da ne zastaramo pri kopitih pradedov, naj tudi v bodoče posečajo naša predavanja in predstave. V nedeljo 18. t. m. bomo ponovili narodno igro «Miklova Zala».

PODZEMELJ. Ustanovili bomo društvo, katerega prva in najsvetejša naloga bo skrbeti za širjenje prosvete v naši občini. To hočemo doseči s predavanji kmetijske, splošno-gospodarske, socijalne in druge vsebine, s predavanji o zdravstvu, z gospodinjskimi, sadjarskimi in čebelar-skimi tečaji. Našo šoli odraslo mladino hočemo zaposliti ob dolgih zimskih večerih in pustih nedeljskih popoldnevih z dramskimi, pevskimi in tamburaškimi vajami. Osnovati hočemo javno knjižnico, ki bo skrbelo za dobre knjige, ki so najboljše prijateljice vsakega človeka. Zaradi tega se je sestel pripravljajni odbor pod predsedstvom g. Ivana Žuglja, gostilničarja in posestnika na Dobravicih, ki je sestavil pravila in jih predložil velikemu županu v Ljubljani v potrjenje. Dne 1. avgusta t. l. se bo vršil ustanovni občni zbor in vpisovanje članov v Prosvetno društvo Bela Krajina v Podzemlju, kar bomo še natančneje objavili.

SELA. Večkrat sem bil že opazil, da se neka sumljiva moška oseba plazi okrog naše hiše. Nekoč sem možaka zasledoval in spoznal v njem krovca Majcena. Kaj je neki hotel? Ali je plačan volon za SLS? — Josip Plevnik.

LAŠKO. Cenjeni gospod urednik, ne mislite, da smo brez vseh skrbi, ker malo jadikujemo po časopisu. Prenašamo pač udano naše gorje, kakor je že pri siromašnih Slovincih navada, ker smo tako vzgojeni in bomo zato v nebesih obilo poplačani. Ali že veste, g. urednik, da misli postati naš napredni trg mesto? Takrat se bomo postavili, pa ne vsi, ampak samo tisti, ki imajo svoje hiše ali pa zajamčeno stanovanje, ker nas druge bodo postavili na cesto, kakor hitro bo umrl stanovanjski zakon. Pri nas je namreč tudi pomanjkanje stanovanj in mi siromašnejši ljudje,

kakor vpokojenci, invalidi ter slični «nepotrebni» elementi bomo morali ven. Tukajšnja posojilnica je sicer nameravala blizu kolodvora postaviti palačo, kjer bi bilo nekaj stanovanj in še uradi, pa pravijo, da je ta hvale vredni načrt prekrizal neki napredni stranki sovražen občinski odbor. Državna uprava tudi ne zida nobenega splotja za urade, tem manj za stanovanja. Življenske potrebščine v našem trgu so dražje kakor po mestih. V Celju in Mariboru se dobi n. p. goveje meso po 10 do 15 Din kilogram, a pri nas od 16 Din naprej. Tudi mast, moka, sladkor in drugo je tam ceneje. Pa še dobro pitno vodo imajo po mestih. V našem trgu ima zagrizen pristaš SLS najemnika, ki ga brez vzroka preganja, a tudi nekateri drugi klerikalci mu še pomagajo.

SLIVNICA PRI MARIBORU. Klerikalnemu poslancu g. Faležu leži naš učitelj g. Čiček zelo v želodecu, posebno tudi zato, ker so vse ovadbe bile brezuspešne. Ali g. Falež, ki je po milosti farovžev in nevednosti volilcev postal poslanec, ne privošči miru g. Čičku, ki je eden najboljših učiteljev. Saj se g. Čiček briga le za šolo in po šoli pomaga svojemu staremu očetu na posestvu. G. Falež, pustite uboge uradnike na miru, če vestno vrše svojo službo, kajti v nebo vpijoči greh je odjedati jim kruh, ki ga imate vi v izobilju, oni pa si ga morajo trdo zaslužiti.

MALA NEDELJA. S hitrimi koraki se bliža 25. julij, ko hočemo na slavnosten način odkriti spomenik zaslužnemu pesniku, pisatelju in narodnemu prvoborniku, tukajšnjemu rojaku dr. Razlagu. Vsakdo naj po svojih močeh pomaga, da bo slavnost uspela tem lepše. Po sporedu, objavljenem na drugem mestu, se bo priredila v nedeljo 25. t. m. ob 8. zvečer v Društvenem domu zabava z vprizoritvijo zanimive veseligre s kupleti ter šaljivimi prizori. Vsi prijatelji razvedrila se vabijo, da se pri slavnosti udeležijo tudi zabavne prireditve v obilnem številu.

SV. ANTON V SLOV. GORICAH. «Domovina» je dober časopis, toda pred našim gospodom kaplanom velik siromak. Pred kratkim smo obhajali pobožnosti s pomočjo treh misijonarjev. Te pobožnosti pa niso bile baš najboljša podlaga za utrditev vere. Gospod kaplan je spoved opravljal tako, da je vsakogar, ki je prišel k spoved-

nici, vprašal, ali čita «Domovino», odnosno ali ima naročeno. Poleg tega je grozil, da ne bo zveličan nihče, kdor ne opusti naprednih časopisov. Tega pa mi nikakor ne bomo storili, pač pa bi priporočali gg. duhovnikom, naj se tudi naroče na naš list ter se po njem ravna. Misijonarji so neko tukaj stanujočo ženo spravili s tira tako, da je pobegnila od svojega moža. No, pa je žena zopet prišla k zdravni pameti, pustila misijonarje ter se vrnila k svojemu možu. Ne bomo vsega popisovali, vendar se nam zdi, da mora neumnosti, ki jih priporočajo in povzročajo misijonarji, obsojati vsak količkaj razsoden človek. Saj vendar nismo več v srednjem veku! Ljudstvo župnije Sv. Antona v Slov. Goricah, odpri oči!

MUTA OB DRAVI. Prosim, gospod urednik, za malo prostora. Kakor drugod, imamo tudi pri nas neprestano deževno vreme, ki nas je zelo oviralo pri sušenju sena in nas ovira sedaj pri žetvi. Potoki so zelo narasli, predvsem Bistrica, ki je odnesla lesnim trgovcem mnogo lesa. Poplava je pokvarila tudi vozne poti. — Delavci tukajšnje železarne, ki je last nemške tvrdke Greinitz, se borijo za povišanje dnevnega zaslužka. Vsi delavci, od najmlajšega pa do najstarejšega, so soglasno izjavili, da pustijo delo, ako se njihovim zahtevam ne ugoti. Želimo jim ugoden uspeh. Žalostno je, da se pri nas nihče ne pobriga, da bi imeli v cerkvi pri službi božji boljše petje. Že nekoliko let poje samo mežnar, ki je obenem tudi organist, včasih sam, včasih pa skupno s svojo ženo. Mi smo mišljenja, da nas njuno petje nikakor ne more očarati. Organist bi se pač lahko potrudil, da bi vzgojil dober pevski zbor. Naj zadostuje samo ta opomin.

VIŠTANJ. Dne 27. junija se je vprizorila v šoli igra «Sin». Med vsemi vlogami je najboljša igrala učiteljica gđ. Polakova, ki je imela vlogo Helene. Tudi nekateri drugi so rešili vloge dobro. Manj so uspeli oni, ki se ne potrudijo in ki ne marajo poslušati potrebne kritike. Upamo, da bomo ob prihodnji priliki zadovoljni z vsemi igralci in igralkami.

VERAČE. Dobili smo tri zvonove iz Maribora. Bilo je mnogo veselja. Vse je bilo v zelenju in cvetlicah. Samo g. dekan iz Kozjega je imel manj ali pa celo bolj genljiv govor, kakor se je vedelo povedati. Tudi jokali ni nihče. Zdi se pa

možakov. Med njimi sem poznal samo kovača Lojzeta. Zelo so se me vsi razveselili, kajti kovač me je predstavil tem možakom kot pisca povesti v «Domovini». Ker so bili vsi ti naročniki, so vsi poznali moje povesti. Pravili so, da jim je ugajal zlasti «Močnikov stric», ker se je ta povest godila v naših krajih.

Veliko je bilo moje začudenje, ko me je ogovoril krepak možak v kmečki opravi in z delovnimi rokami: «Stražar, povabim vas na malico. Prav veseli me, da vas enkrat osebno poznam.» Pri razgovoru in dobri malici sem spoznal, da je bil to sam zaleški graščak.

Pri prijaznem možu sem se zamudil več ur. Povedal mi je zgodovino svojega rodu in sklenil sem, da popišem vse zanimive dogodilja od njegovega pradeda Tomažka, ki se je iz vojaka povzpela do graščaka. Žal je nenadna smrt v najlepših letih ravno v minulém letu pretrgala nit življenja prijaznemu zaleškemu graščaku.

Ko sem bil kmalu po tej novici na dopustu, so se bližnji rojaki zaleškega graščaka pogovarjali o njem: «Škoda je bilo zaleškega Jožeta! Vsakemu je rad priskočil v potrebi na pomoč.»

Ni razumela.

Hčerka se je baš vrnila z ženitovanjskega potovanja iz Italije ter pripovedovala svoji materi: «Ko sva z Jurčkom jahala na Vezuv, bi se mi kmalu pripetila nesreča. Ta presneti osel je postal trmast.»

«Kaj? Že na ženitovanjskem potovanju je pokazal roge?»

Ivan Albreht:

Za sina

Povest.

(Dalje.)

Tako so minevali tedni in Podlipčevi so živeli čisto nekam zase. Res so imeli vedno najete poljske delavce, toda hiša je dobila izza tistih dni, ko je stari Podlipec «od mrtvih vstal», nekak skrivnostni sloves.

Stari Podlipec se je v novih razmerah vidno pomladil. Govorice med ljudmi so potihnile; kajti Podlipčevo hišo in družino je obdajal odslej v veri ostalega prebivalstva skrivnostni čar, tako da si ni nihče upal mnogo ziniti. Ljudje so namreč bili prepričani, da Podlipec vse ve, kar kdo zine, da celo to, kar kdo zgolj misli zoper njega. To vero je oče Anton še podpiral, ker je bil kot navidezni mrlič vse slišal in razumel, kar so kropilci dobrega in zlega govorili o njem. Zato je odslej družina živela v takem miru, da si ni mogla misliti ne želeti lepšega...

V.

Nevabljeni gostje.

Saj menda ni kmetije pri nas, ki ne bi poznala nadlege, ki je včasih hujša nego toča in moča. To so cigani. Kar se da odmakniti, vse se jih prime. Nikdar jim ni dovolj to, kar jim človek da drage volje, vselej odneso še kaj več. Kdor se jim zameri, mu radi poženo tudi «rdečega petelina» na streho, tako da človek lahko čez noč izgubi svoje imetje. Pa ne samo to! Še hujše zlo je morda prerokovanje, ki

se cigani, zlasti pa ciganke tako rade pečajo z njim. Toliko časa oprezujejo okrog hiš, da izvohajo, kdaj ni moških doma, potem pa hajdi! Vse povedo, kar kdo želi. Navadno začno s preteklostjo, potem s sedanostjo, nato pa, ko gospodinja vsa začudena strmi, kako ji more biti takile tuji pritepeni ciganki njena mnulost tako popolnoma znana, ponudi ciganka hitro še pogled v bodočnost. Kdo bi se tedaj čudil, ako preprosta kmečka žena podleže tej izkušnjavi?! Saj smo vsi ljudje več ali manj radovedni na to, kaj hrani za nas bodoči čas. Znano je tudi, da včasih učeni in prav resni ljudje gredo takim prerokom na limanice.

Tako se je zgodilo tudi Podlipčevki. Ko je bilo žito že požeto, so se priklatali cigani na vas. Tolpa je bila precej številna, utaborili pa so se zunaj vasi na zanemarjeni gmajni, kjer ni rastle drugega nego brinje in razno pritlikavo bodičje. Tam jih ni nihče preganjal, ker niso bili nikomur v napotje. Hodili so po vaseh, mešetarili, prodajali in kupovali, popravljali kotle in drugo staro ropotijo ter igrali na razne instrumente. V pisani ciganski družini je bila tudi ženska, ki je kmalu opozorila prebivalce nase s svojo lepoto in s svojo harfo. Ime ji je bilo Lejla.

Bila je stasovita, še mlada in res lepa. V pisana odela, vezena z zlatimi in srebrnimi nitkami, oblečena je nosila svojo harfo od hiše do hiše, se postavila pred vežo ali pa tudi v vežo ter začela brenkati. Zraven je včasih tudi zapela z otožnim, žametno-mehkim glasom pesem, ki po besedah sicer ni bila razumljiva, ki pa je vendar vzbudila v poslušalcu ne-

nam, da se jih je mnogo smejala. Zakaj so se neki smejali? Dopisnik «Slovenskega Gospodarja», ali si dobil pod nos od g. župnika v nedeljo 4. t. m., ker si pisal neresnico?

LJUTOMER. Tamburaško društvo v Ljutomeru vladno vabi na plesno zabavo, ki se bo vršila v nedeljo 18. t. m. v prostorih gospe Rajhove na Moti. Začetek točno ob štirih popoldne. Vstopnina 3 Din. Prosi se za številno udeležbo.

TRBONJE PRI VUZENICI. Mislili si boste mogoče, da je pri nas ob koroški meji vse tiho in zadovoljno, ker ni od nas nič slišati. Žal, da ni tako. Naš g. župnik se preveč vmešava v politiko, zlasti «Domovina» mu je na poti, ker vidi, kakšno nestrpnostjo jo pričakujemo vsak teden. Mi smo spoznali, da je to dober list, ki prinaša mnogo poučnega; koristnega in zabavnega. Gospod župnik se je izrazil, da ne prestopi praga hiše, v kateri imajo «Domovino». Rad bi pač imel, da bi čitali klerikalno časopisje, toda to je pri nas minilo in se ne bo več vrnilo. Naši ljudje so se celo naveličali župnikovih političnih pridig. Če bo šlo tako naprej, bomo hodili ob nedeljah raje v druge cerkve k maši. G. župnik naj si zapomni, da ostanemo mi, kar smo bili, zato bomo ob vsaki priliki širili «Domovino». Nam je prav vseeno, ali mu je to prav ali ne. Živela «Domovina».

KLJUČAREVCI PRI SV. TOMAŽU. Pri nas imamo prav vnetega radičevca, ki po jeziku celo prekaša svojega šefa Stepana Radiča, Radi njegevega jezika je moralo posredovati že sodišče. Prosimo ga, naj nas ne razburja po nepotrebnem, če nam bo pa skrbel za zabavo in smeh, mu pa bomo prav hvaležni.

CEZANJEVCI. Ker se iz naše občine nihče ne gane, da bi Vam kaj poročal, bom jaz malo obrazložil vrline nekaterih naših klerikalnih voditeljev. Najprej moram povedati, da izganjajo z orožniki najemnike cerkvenega posestva, ki je prav za prav naša last. Pripomniti moram, da najemniki niso klerikalci. Z našim kaplanom g. Mihom Ferkom smo prav nezadovoljni, kajti on preveč politizira na prižnici in neprestano napada «Domovino». Vsem prizadetim priporočamo malo več obzirnosti proti ubogim najemnikom,

kakšno vzvalovalno otožnost, nekakšno trpko hrepenenje po nečem lepem, daljnem in nedosežnem. Kadar je hotela Lejla biti posebno vabljiva, je nataknila na zapestje zlate in srebrne zapestnice, a v razpuščene, kot noč črne lase je vtaknila par rdečih nageljnov. Kamor je prišla taka, je tudi moški niso odganjali, ako so bili slučajno doma. Iz Lejlinih oči je fedaj švigal ogenj, ki je ranil marsikako fantovsko srce. Njene ustnice so bile rdeče bolj od nageljnov, a zobje beli, da so se kar lesketali. Med brenkanjem se je sklanjala nad svojo harfo tako spretno, da je ohlapna obleka uslužno dovoljevala radovednim očem pogled od vratu vse dalje do pasu. Marsikaka vaška lepota je bila tedaj tisti čas v skrbeh za zvestobo svojega izvoljenca, medtem ko so bili cigani vsi od kraja s pretkano Lejlo nenavadno zadovoljni. Njihova kljuseta so imela vedno dovolj krme, pa ne morda samo dobrega sena, celo ovsna ni nikoli manjkala. Tudi kuretine, jajec, maščobe in krač je bilo po Lejlini zaslugi vedno v izobilju in ni bilo treba krasti; kajti Lejla je bila res lepa in njena lepota je cvetela šele šestnajst let.

Proti koncu avgusta je bilo, ko je prišla Lejla lepega popoldneva k Podlipčevim. Vse je bilo na poljih in travnikih, le Julka edina z malo Anico je bila doma.

«Bog daj srečo, lepa mlada mati, vam in vaši hiši, ljudem in živini Bog daj pravo srečo», je zategnila Lejla s svojim mehkim glaskom, ko je stopila v vežo. Postavila je harfo na tla, se sklonila in jela brenkati tako vabljivo in mehko, da je kmalu privabila Julko iz kuhinje. Začudeno je ogledovala Podlipčevka lepo ciganko. Imela je že besedo na jeziku,

več skrbi za cerkev in prav nobene za «Domovino», ker zanjo bomo že mi sami skrbeli.

BODONCI. Ob tej zadni povodnj je vdarila voda iz Bodonskega potoka, pa se razlila po poli in travnikaj ter s tem včinila veliko škodo. Tudi bodonskimi mlinari Ludvik Mikuli je raztrgala novo napravljene jezove, tak da ma zaj veliko škodo, ka še mu huje pride, ka mu je novembra mesca ob tistij velki povodni odneslo dosti lesa od žage pa tudi vse jeze podrlo! Komaj je zaj nove postava, pa so opet šli.

DELAVSKI GLASNIK

ZAVAROVANJE DNEVNIČARJEV, KONTRAKTUALNIH URADNIKOV IN DELAVCEV, ZAPOSLENIH V DRŽAVNIH NAPRAVAH IN USTANOVAH.

Ker je člen 290. finančn. zakona glede obveznega plačevanja zavarovalnine po zakonu o zavarovanju delavcev z dne 22. maja 1922. za osebe, zaposlene pri državnih uradih in napravah, po svoji redakciji nejasen, je predložil Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu ministru za socialno politiko tozadevno predstavko, na kar je minister izdal z dopisom ministru za socialno politiko od 11. junija 1926. št. 193/IV naslednjo avtentično interpretacijo.

1.) Dnevničarji, honorarni in kontraktualni uradniki, kakor tudi delavci, zaposleni pri državnih uradih in ustanovah, niso oproščeni obveznega zavarovanja po zakonu o zavarovanju delavcev, marveč so oproščeni le od plačevanja prispevkov za to zavarovanje.

2.) Ker torej gori navedene osebe niso oproščene obveznega zavarovanja, mora plačati država kot njihov delodajalec v zmislu § 35. ZZZ. vse prispevke za njihovo zavarovanje.

3.) Prispevki za Delavsko zbornico in Borzo dela se morajo pobirati na doseganji način.

Glede na gornji odlok in po sklepu predsedništva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev se upostavlja glede zavarovanja gori navedenih oseb stanje, ki je veljalo pred 1. aprilom 1926.

da jo odslovi, vendar se je premagala. Dekle jo je pogledovalo tako verno, skoro nekam sramežljivo, pa kar nikakor ni mogla izreči ostre besede. Narobe. Sedla je za mizo, opazovala spretne prstke, ki so begali po strunah, in poslušala melodijo. Misli so ji jele uhajati nazaj v dobo tistih davnih, brezskrbnih detinskih let, ko se zdi človeku ves svet tako neskončno dober in lep, vsak človek tako blag, da bi ga mlado bitje najraje objelo, v tista sladka leta, ki so edina zarja poznejših viharov dni človeškega življenja in nadlog. Z levo dlanjo si je podprla lice, s prsti desnice pa je kakor odsotna brskala po mizi ter od časa do časa pritajeno vzdihnila... Oj, Lejla, ciganka Lejla, kako satansko močna je tvoja skrita umetnost!...

Ko je Lejla opazila, da je Julka že dovolj razmehčana, je z akordom, ki je bil kakor krik iz sanj, prekinila melodijo in začela s kar najbolj vabljivim glasom:

«Oj, v imenu božjem, hudo nam je pod solncem vsem, kar nas je Adamovih črvičev, kajne, lepa mlada gospodinja?...»

Podlipčevka je bila tako presenečena, da niti ni mogla odgovoriti. Kaj naj bi tudi rekla temu mlademu bitju, ki tako nenadoma seže in začne brskati po njenem srcu!?

Medtem ko je tako molče premišljevala, se je spet oglasila Lejla:

«Oj, lepa mlada gospodinja, kdo danes ne vzdihuje! Samo pravim ti, lepa, zlata, dobra žena, nikar ne zaklepaj srca, ko je vendar prehudo. Vidiš, ko sem bila na Sveti gori —»

Zdajci je Julko le posilil smeh, Lejla pa je potrdila z nenavadno resnostjo:

Okrožni urad naproša vse prizadete državne urade in ustanove, da predložijo z dnem 1. avgusta 1926. ponovne prijave za vse zavarovanju zavezane osebe.

ZDRAVSTVO

SNAGA IN ZDRAVJE.

Premalo je pri nas ljudi, ki se zavedajo, kolikakega pomena je za naše zdravje snaga.

Bacili, ki povzročajo bolezen, so najhujši sovražniki človeštva, zato jih moramo uničevati. Na najlažji način pa to storimo, ako odstranjemo nesnago, v kateri je njihovo glavno bivališče.

Cestni prah sam na sebi bi ne bil toliko škodljiv; kar ga napravi nevarnega, so milijarde bacilov, ki se nahajajo v njem. Ako jetičen človek pljune v ta prah, se pljunek posuši, bacile pa s prahom vred dvigne veter ali pa mi z nogami. Ta prah se nato prime naših rok, nam zaide v nosnice, pride pa tudi skozi okna v naša domovanja, kjer se vsede. Vedno smo torej v nevarnosti, da nosimo kaži bolezni na svojih rokah ali na svojem životu sploh.

Edina odpomoč temu je, da skrbimo za telesno snago. Nikar ne mislite, da so roke že čiste, ako ni na njih toliko blata, da bi ga lahko videli ali celo otipali. Pomnite, da so bacili tako majhne stvarice, da jih zapazimo le, ako jih za več tisočkrat povečamo. Tako se torej lahko nahajajo cele armade bacilov na naših, navidezno popolnoma čistih rokah. Ne pozabi si torej vsaj pred vsako jedjo temeljito umiti rok.

Enako pažnjo moramo posvečati snagi v naših stanovanjih. Način, kako številni ljudje čistijo svoja stanovanja, pa je često zelo pomanjkljiv. Ako n. pr. pometaš tla z navadno metlo, ne dosežeš s tem ničesar drugega, kakor da dvigneš prah, ki se nato vsede ne samo zopet na ista tla, ampak ga poženeš tudi v sosedno sobo.

Proces, s katerim uničujemo škodljive bacile, se imenuje razkuževanje, pripomočki, s čimer to storimo, pa se imenujejo razkuževalna sredstva.

«Na Sveti gori, lepa žena, res, na Sveti gori, pri Zamorski Mariji sem molila za vse naše dobrotnike in za vse ljudi, ki nam bodo sploh kdaj storili kaj dobrega, oj...»

Tedaj je obmolnila, otožno povesila ljubko glavico in se dotaknila s prsti strun, da je zazvenelo kakor cingljanje kraguljčkov na sveti večer. Nato je izpod čela in nekoliko od strani s toplo pobožnostjo in otroško vernostjo jela pogledavati ubogo Julko, dokler je ni popolnoma zamrežila. Nato se je zopet vzravnala in z jasnim pogledom premerila začudeno Podlipčevko:

«Da,» je rekla, «Marija mi je razodela tvoje nekdanje, sedanje in bodoče skrivnosti —»

Ne da bi čakala, kaj poreče Julka, se je spet dotaknila kitare. Zdaj so bili zvoki bolestni in otožni, kakor da ječe in ječi trpeče bitje v strunah.

Lejla je začela:

«Mnogo si trpela, sirota si bila in bogati ljudje so te hoteli prodati ničvrednemu človeku. Reci, če ni res!?»

Julka je strmela in molčala.

«Ti si ga nekaj časa tudi skrivaj in samo v svojem srcu ljubila, potem pa si ga spoznala, se odvrnila od njega in se z vso resnično deklislo ljubeznijo oklenila njega, ki je danes tvoj mož in oče tvojih otrok. Ali ni tako?»

Julka je prikimala.

«Odkod pa veš vse to, čarodejka mala?» jo je prijazno vprašala in ji v naglici prinesla nekaj zabele in družih takih dobrot.

Navadno milo z vodo in razna druga razkuževalna sredstva, ki jih dobiš v drogeriji, delajo naravnost čudeže v pobijanju bacilov.

Najhujši sovražnik bacilov pa je solnce. Zato se nikoli ne boj njegovih žarkov, akoravno včasih malo pripekajo.

S snaženjem prav za prav nismo nikoli gotovi, kajti prah in druga nesnaga se takoj zopet na novo nabere. Res je sicer, da je s tem neprestan trud, toda zdravje, naše največje premoženje, je pač vredno, da se čim najbolj potrudimo zauj.

Poleti je prav prikladen čas, da napravimo v svojih stanovanjih glavno letno čiščenje, da temeljito iztrebimo ves prah in vso nesnago, ki se je nabrala po kotih, in v kateri bacili le čakajo na ugodno priliko, da se razvijejo v novo življenje.

Z Pomanjkanje svetlobe je največji pospeševalec bolezni. Zdravniško je dokazano, da je v času, ko solnce najmanj sije, in pa v dolgotrajni megli in deževju največ nalezljivih bolezni. Solnce je največji in najboljši razkuževalec, njegova svetloba ubije v najkrajšem času vse škodljive bakterije, to so s prošim očesom nevidne glivice, ki se hitro množijo in povzročajo bolezni. Zato je temno in nezračno stanovanje pravo gnezdišče bakterij in vsakovrstnih bolezni. Kamor ne pride solnce, mora priti zdravnik.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

PROTI ŠKODI PO POLŽIH.

Letos delajo po raznih naših krajih polži veliko škodo. Cele njive so napadene. Lofevajo se fižola, prosa, detelje in drugih rastlin, ki jih do golega objedo in pokončajo. Ti škodljivci nastopajo v velikih množinah, tako da ni varno pred njimi nobeno sočivje in nobeno mlado zelenje. Temu se pa tudi ni čuditi, če pomislimo, kako silno se te živali razmnožujejo. En sam polž, ki doraste, zamore zaploditi do 400 novih polžev.

ki so od mladega naprej zelo požrešni. Polžem je priti težko do živega, ker se čez dan skrivajo, ponoči pa lazijo okoli in se pasejo. Čez dan se skrivajo v zemljo, pod kepe in druga zavetja, ki jim nudijo potrebno senco in kritje. Najbolj se počutijo in razmnožujejo v vlažnih letih, kakršno je letos in lani. Vlaga in toplota jim najbolj ugajata, zato so se pa letos in lani tako zaredili.

Proti njivskim polžem, ki so goli in ki jim pravimo tudi poljski slinarji, se je težko bojevati. Imamo pa nekaj sredstev, ki se priporočajo. V prvi vrsti se kot priznano dobro sredstvo hvali apno, ki ga trosimo po napadenih mestih. V ta namen je vzeti v prah gašeno apno, ki si ga pripravimo na ta način, da živo apno toliko časa z vodo škropimo, da se zdrobi in izpremeni v prah. Tako pripravljen apneni prah naj se trosi na večer po dotičnih njivah in naj se zjutraj, ko se začne daniti (tedaj pred solčnim izhodom), to delo ponovi, da se škodljiva golazen zatre. Polži, ki pridejo z apnom v dotiko, in posebno še, če jih z apnom poštopamo, se začnejo močno sliniti, tako da se preveč izsuše in na tem poginejo.

Štupanje z apnom pa ni prijetno za tistega, ki to delo opravlja. Radi tega mora biti vsa trošnja previdna in se mora izvršiti ob popolnoma mirnem vremenu, da se prah preveč ne razkadi in da ne škoduje sejalcu. Dobro je, da si dotična oseba najprej namaže oči (trepalnice, obrvi) z oljem in ravno tako tudi roke.

Kdor bi se bal nastopiti s tem sredstvom po vsej njivi, naj napravi najprej poskus, da se na lastne oči prepriča, kake vrednosti je v prah gašeno apno za pokončavanje njivskih polžev. Kot dobro sredstvo se je v teku časa nasvetovalo tudi v prah stolčeno zeleno galico (železni vitrijol) in kuhinjsko sol. Tudi s kositrom bi kazalo delati take poskuse.

SKRIBIMO ZA SNAŽNE IN ZRAČNE ŽITNICE.

Žito trpi po pre mnogih žitnicah, ker se zanj v tem času premalo brigamo ali pa, ker nam leži v slabih prostorih. Vsako leto se slišijo tožbe, da je postalo žito moljavo, zatohlo itd. Vsako leto prihajajo razni gospodarji z vprašanji, kaj bi bilo

storiti proti žitnemu molju, ki kvari žito itd. Velik del te škode je pripisati slabim žitnicam in nesnagi, velik del pa pomanjkanju vsakojakega dela in skrbi za spravljeno žito. Ni zadosti, da spravljamo v žitnice in kašče žito, ki je dosti suho, ampak treba, da žito tudi pozneje oskrbujemo, da ga obračamo in zračimo, da se nam ne kvari in da se ga ne lotijo škodljivci, kakršna sta žitni molj in črni žitni žužek.

Pred vsem je važno, da imamo svojo žitnico v redu. Prav sedaj je zadnji čas, da jo pregledamo in pripravimo za prihodnjo žetev. Žitnica mora biti zdrava, t. j. suha, hladna, zračna in snažna. Suhota, hlad in zračnost so temeljni pogoji dobre žitnice, kajti le v takih žitnicah nam ostane žito zdravo. Vrh tega je treba tudi snage. Najbolj snažna je žitnica, ki ima gladko steno, gladek strop in gladka tla. Zidane, gladke ometane in pobeljene žitnice so najbolj snažne. Lesena žitnica je manj snažna, ker nudi v svojih razpokah in špranjah preveč zavetja raznim žitnim škodljivcem. Žitnice je treba po potrebi od prahu očistiti od smeti. Špranje in razpoke je zamazati. Cementna tla so posebno pripravna in pred miši najbolj zavarovana. Žitnica bodi tudi zadosti zračna. Imeti mora potrebna okna pri tleh, da jo s preprihom lahko prezračimo. Sedaj je čas, da lahko še eno in drugo napako popravimo.

Slednjč je seveda veliko tudi na tem, kako z žitom ravnamo, dokler nam leži v žitnicah. Zapomnimo si, da ni dobro, če žito preveč miruje, zlasti če ga spravljamo v visokih kupih, kakor je navada po naših žitnih predelih. Žito je treba tu in tam premešati, prezračiti, iz enega predela v drugega nasuti ali pa od spodaj pri vratah navzgor premetati, tako da se premeša in prezrači. To je potrebno spomladati in poleti, ko ga zalezujeta in napadeta žitni molj in črni žužek, ki povzročata moljavost žita in nam prizadevata največ škode. Stavimo tedaj vse, kar treba, da se ovarujemo teh škodljivcev, kajti vse poznejše preganjanje in pokončavanje je malo uspešno. Skrbimo za to, da se ti škodljivci žita sploh ne morejo naseliti po naših žitnicah. To bo glavna pomoč in največ vredno proti moljavosti našega žita!

VI.

Tonček, kje je pa Tonček?!

Pod večer je prvi prišel domov stari Podlipec. Ko je zagledal snaho objokano, kakršne že davno ni videl, se je zavzel:

«Kaj ti pa je danes, Julka, da si taka? Ali sta se spet kaj sporekla?»

«O ne, oče,» je skušala skriti Julka, «kar tako sem jokala, ker sem vesela. Saj veste, kako je bilo včasih in kako je sedaj.»

Dasi se je silila k smehu, jo je starčevo izkušeno oko le spoznalo in spregledalo:

«Julka, Julka, nekaj mi danes skrivaš, pa ti pravim, da to ni prav. Boš videla, da je boljše zate, ako mi kar naravnost poveš, kaj te teži!»

Julka je ljubkovala otroka in se z obrazom sklanjala k njemu, da bi skrila zadrego, vendar se ni mogla dovolj potajiti. «Oh, oče,» je vzdihnila, pa so jo spet polile solze.

Bolečina, ki kljuje globoko v srcu, se najpreje ohladi v solzah, zato je stari Podlipec obmolnil in potrpežljivo čakal, kdaj se polože snahi najhujši val bolesti. Vedel je dobro, kako gorje včasih človeka tako zaklene, da ne more niti z najmanjšo besedo na dan.

Ko se je Podlipčevka nekoliko umirila, je jela pripovedovati, kaj se ji je zgodilo popoldne. Opisala je vse natanko, kako je ciganka prišla, kako je bila skromna in poštena in kaj je vse povedala.

«Da ti le ni kaj odnesla,» se je prestrašil tast.

«Nič, vam povem,» je prepričevalno odvrnila Julka. «Saj se ves čas nisem ganila od

nje. Tukaj v veži sva bili in tako sva se menili, kakor da naju je dožila ena mati.»

Stari se je zamislil.

«Ciganov ne poslušaj! Pravijo, da so zmenjeni s samim zlodejem. Tudi ti ni treba teh neumnosti verjeti. Kaj pa naj bi se ti zgodilo? Ne bodi no, saj si vendar pametna.»

Kljub takim tolažilnim besedam je Julka opazila, da je celo tast sam v skrbeh, kar jo je še bolj potrljo. Žalostna je položila otroka v posteljo in odšla spet v kuhinjo po opravkih.

Ko je prišla družina domov, je vprašal stari oče:

«Kje imate pa Tončka?»

«Saj res,» se je začudil Andrej. «Tonček, kje pa je Tonček?»

«Sem mislila,» je pripomnila dekla, «da je šel z vami.»

Stari oče je odkimal.

«Jaz ga že nekaj časa nisem nič videl. Po kosilu je šel iskat lešnikov po grmovju, potem ga pa nisem videl nič več.»

Ko je Julka čula, da so se vrnili brez nje-nega ljubljence, jo je kar presutilo. Kot razbeljeno jeklo so jo zarezale v srce cigankine besede, ki so ji še ostro zvenele v spominu:

— Svoje najdražje boš izgubila —

«Za božjo voljo, kje pa imate otroka?» je planila k družini in pogledala Andreja s takim pogledom, da je bil ta naenkrat kakor okamenel.

«Julka, kaj ti pa je, za božjo voljo? Ali se je kaj zgodilo?»

«Tonček, Tonček, kje je Tonček,» je hitela preplašena žena, družina pa se je mahoma razšla, ne da bi se bila dotaknila večerje.

«Saj sem ti dejala,» je odvrnila Lejla, «kje in kdo mi je razodel tvoje življenje. Ne misli, da sem prišla beračiti, le povedat sem ti prišla, kaj te čaka, da boš z božjo pomočjo laže vse prenašala in obračala vse tako, kakor bo tebi in tvojim v korist.»

Povedala je nato še vse podrobnosti o Andrejevi ljubosumnosti, o tastovi navidezni smrti in o sedanjem srečnem in zadovoljnem življenju. Bolj ko je Julka govorila, bolj je Julka strmela in bolj je bila prepričana, da ji je res sam Bog nebeški poslal svojega angela varuha v podobi te ljubeznive ciganke.

«Res, kakor da bi bila vedno poleg mene, tako si mi vse povedala,» je zamišljeno vzdihnila Podlipčevka. «Ali bi mi sedaj hotela razodeti tudi prihodnost?»

Lejla je bila pripravljena. Sedla je k njej, vzela njeno desnico in začela ogledovati dlan. Dvakrat, trikrat jo je pregledala, nekaj godrnjala, nagubala čelo in naposled vzdihnila:

«Žalibog, vse je res, kakor sem vedela. Čaka te še dosti hudega. Svoje najdražje boš izgubila in najsvetejšo boš prodala za prazen nič. Morje gorja boš izpila in potem ne morem reči, kako bo. Morda ti še kdaj prisije solnce, morda pa tudi nikoli več. Tega uboga Lejla ne vé in ne more povedati, ker noče lagati. Veš, ljuba moja mlada gospodinja, Lejla nikoli ne laže!»

Julka je trepetala od groze, Lejla pa se je počasi poslovila in odšla. Še pri sosednji hiši je malo zabrenkala, potem je krenila naravnost proti ciganskemu šotoru. Julka je bila odlije vse popoldne kakor senca. Pestovala je svojo malo hčerko, pestovala in jokala. Komaj je čakala, kdaj se vrne družina domov...

KOPANJE PRAŠIČEV IN GIBANJE NA PROSTEM.

Kdor hoče dvigniti uspehe pri reji plemenskih prašičev, mora ugoditi najnaravnijim potrebam takih živali. Kakor sta dobra klaja in dober svinjak dva važna pogoja za napredek teh živali, ravno tako je gledati tudi na to, da jim ničesar ne manjka, kar zahtevata dober počut in zdravje prašičev.

Tem živalim je treba, da se zadostno pregibljujejo na svežem zraku. Plemenske živali morajo ven, na prosto, na pašo. Mirno ležanje po svinjakih ne odgovarja plemenskim živalim. Prašiči morajo od mladega ven, na solčno trač, na bližnjo pašo ali v ograjen sadni vrt, da se tam poljubno preskačejo in izprehodijo. Res nam delajo z ritjem nekoliko škode, ali zato se telesno in zdravstveno veliko bolje počutijo in tudi bolj razvijajo. Vsak dan bi morale te živali za nekaj časa na prosto. Če nimamo boljše prilike za pašo, naj se spuščajo v ograjena tekališča, da se tam po svoji volji razgibljujejo in uživajo svežega zraka. Najslabše pa je, če jih zapiramo v temne in premalo zračne svinjake in če jih pustimo kakor jetnika dan na dan po teh tesnih prostorih. Zlasti mladim in plemenskim svinjam to močno škoduje.

Pri prašičih je tudi to uvaževati, da so debelekožci, da si radi drgnejo kožo in da se tudi radi kopljejo. Vse to povzroči srbečico, ki nastaja na koži vsled menjave kožnih lusk. Prašič se vleže kamor je, v vasko lužo in vsako blato, ne zaradi tega, ker je žival nesnažna, ampak zaradi tega, da pride do moče in hladila, ki ga potrebuje zlasti v poletnem času. To hlajenje in ta moča mu znatno pripomoreta, da se bolje počuti. Te živali sploh ljubijo, da se v poletni vročini zadosti ohlajajo. Zato jim moramo nuditi tudi priliko, da se kopljejo, in če ni drugače mogoče, jih moramo z vodo polivati in umivati. Po vsakem takem kopanju jim dé silno dobro, če morejo v senci dreves mirno ležati. Snaga, hlad in kopel jim v poletnem času silno ugajajo. Pri taki streebi nam živali vidno dobro uspevajo.

Čim večjo važnost polagamo na prašičerejo, tem bolj moramo skrbeti, da se živalim dobro godi. Ustrezati moramo njih naravnim zahtevam in potrebam!

Hlapec, dekla, pastir, vsi so šli iskat izgubljenega sinčka in tudi Andrej je hotel takoj z njimi, pa ga je zadržal oče sam, ki mu je povedal, kdo je bil popoldne v hiši in kaj je pre-rokoval.

«Najpametneje bo, da greš takoj k orožniku in z njimi potem v cigansko taborišče. Jaz ne bi dejal dvakrat, da ga niso ukradli cigani.»

Andrej je bil takoj voljan. Napregel je k njima in oddrdal v dve uri oddaljeno vas, kjer je bila orožniška postaja. Hlastno je povedal, kaj se je zgodilo in kaj sumijo. Orožniška patrulja je tudi bila takoj pripravljena ter je nevtogoma odšla, da ne bi mogli uzmoviči zbrisati sledu, toda pohod je ostal brez uspeha. Cigani so kljub orožniškim uniformam ostali neverjetno mirni, o Podlipčevem Tončku pa ni bilo ne duha ne sluha. Tudi ostala družina ni mogla najti nobene sledi.

Edini uspeh vsega iskanja je bil odlok, da morajo cigani takoj iz občine, čemur so se pa rade volje pokorili. Niti Lejla, ki se ji je tako dobro godilo v tem kraju, ni dosti jadikovala. Samo spotoma je stopila k Podlipčevim in povedala ter obljubila potrti gospodinji, da bo pri prvi priložnosti spet prosila Marijo za srečno vrnitev malega Tončka.

«Satan,» je siknil Andrej, ko je zagledal ciganko, «ali se mi pobereš izpred oči.»

Julka je zajokala, Lejla pa se je rotila s svojim vedno žametnim glasom:

«Naj se mi posuši desnica, naj me pogreze zemlja in naj ne bom vredna spomina svoje matere, ako ne govorim vedno same resnice!»

(Dalje prih.)

Tedenski tržni pregled

ZITO. Cene žitu v zadnjih dneh niso zabeležile večjih sprememb, vendar obetajo znatno podražanje zaradi poplav, ki so uničile velika žitna polja. Le turščica se je že zadnje dni močno podražila.

ZIVINA. Nasprotno pa pokazujejo cene živini še vedno nagibanje k nazadovanju. V Mariboru so se na zadnjem sejmu prodajali za kilogram žive teže: voli po 7 Din 50 p do 7 Din 75 p, poldebela voli po 7 do 7 Din 25 p, klavne krave, debele po 6 Din 25 p do 8 Din 50 p, mlada živina po 6 do 8 Din.

Kratke vesti

= Vrednost denarja. V Zagrebu se je dobilo dne 13. t. m. v devizah: 100 avstrijskih šilingov za 798-68 do 802-68 Din, 100 nemških mark za 1349 do 1353 Din, 100 češkoslovaških kron za 167-41 do 168-41 Din, 1 Dolar za 56-42 do 56-72 dinarjev, 100 francoskih frankov za 144-12 do 146-12 Din, 100 italijanskih lir za 190-40 do 191-60 dinarjev, 100 švicarskih frankov za 1094-55 do 1098-55 Din.

= Okrajna obrtna in kmetijska razstava v Ormožu se bo vršila od 8. do 15. avgusta t. l. po naslednjem redu: Razstava obrtnih izdelkov se bo otvorila 8. avgusta in trajala do 15. avgusta; 8. avg. bo razstava konj noriške in belgijske pasme; 9. avg. je razstava govedu pingavske pasme; razstava je vezana z razstavo svinj in perutnine; razstava žlahtnih vin iz ormoškega okraja je 10. avgusta t. l. Prijavljenih je lepo število obrtnikov vseh strok, ki bodo razstavili svoje izdelke v prostorih meščanske šole. Zanimanje za razstavo žlahtnih vin iz ormoškega okraja je vsestransko. Na tej razstavi bodo razstavljena vina zadnjih letnikov. Ker so po okraju še precejšnje zaloge prvovrstnega vina, se na ta način nudi kupcem ugodna prilika za nakup. Zelo agilni so živinorejci, ki bodo razstavili konje, govedo, svinje ter perutnino, in sicer je prijavljenih nad 400 komadov konj in goveje živine. Polovična vožnja je dovoljena.

= Stanje vinogradov je slabo. Zaradi neprestanega deževja in nastopajočih boleznih bo letošnji vinski pridelek gotovo znatno manjši, kakor je bil lani. Kakšna bo vinska kakovost, se pa danes še ne da reči, ker je kakovost popolnoma odvisna od vremena v avgustu, septembru in oktobru. Kakor doznavamo iz ormoško-ljutomerskega vinskega okoliša, je tam vino starejših letnikov že skoro popolnoma razprodano. Le redke so kleti, kjer se še dobe letniki 1921. do 1924. Toda vina leta 1925. bo še neprodanega okrog 3000 do 4000 hl. Cene sortnim vinom so po 10 Din in več, povprečnim vinom po 8 do 10 dinarjev, slabšim pa okrog 6-50 Din za liter.

= Prvo gospodarsko dobrodelno društvo v Trzinu na Došenjskem sklicuje za nedeljo dne 25. t. m. svoj občni zbor in sicer takoj po prvi maši v šolskih prostorih. Dnevni red: 1. Tajnikovo poročilo, 2. blagajnikovo poročilo, 3. poročilo pregledovalcev računov, 4. slučajnosti,

5. volitev odbora in namestnikov. Vsi člani so obvezni, da se občenega zbora udeležijo. V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure pozneje občni zbor z istim dnevnim redom in ne glede na število udeležnikov.

= Anglija je zabranila uvoz živine. Angleška vlada je zabranila uvoz vseh vrst zaklane živine ali delov živine iz vseh evropskih držav zaradi živinskih kužnih boleznih v Evropi. Zabrana ne velja za popolnoma predelano slanino in mesne izdelke (šunka, ekstrakt iz mesa itd.) ter za sirove ali predelane kože, ki so suhe soljene.

BELEŽKE

+ Pucelj brez vsakega vpliva v svoji stranki. Ko je prijadral g. Pucelj s svojo stranko v radičevce, je mislil, da bo postal silno vplivna osebnost in da bo odločeval v Sloveniji. Postal je sicer minister, toda tudi kot minister mora tako plešati, kakor mu v Zagrebu žvižgajo. No, in v Zagrebu mu žvižgajo tako, da je g. Pucelj miloščinar v radičevski stranki, kajti tam sploh žvižgajo na koristi in potrebe Slovenije. Da je g. Pucelj brez moči med radičevci, izjavljajo radičevski prvaki popolnoma odkrito. Če bodo nas Slovenci še nekaj časa zastopali v vladi takšni politični junaki, bomo kmalu utonili v davkih, gospodarski krizi in splošni siromašnosti.

SOKOLSTVO

s Sokolski zlet v Središču ob Dravi. Dne 1. avgusta se bo vršil v Središču ob Dravi IV. okrožni zlet Dravskega okrožja, združen s proslavo 15letnice središkega Sokola. Prireditelj je zasnovana v večjem obsegu in so že vse priprave v polnem teku. Središki Sokol bo kakor vedno tudi tokrat skrbel za to, da se bo proslava izvršila na kar najlepši način. Opozarjamo že sedaj vsa bratska društva Dravskega okrožja na to slavnost in jih prosimo, da bi se udeležila zleta v čim večjem številu, vse prijatelje Sokolstva od blizu in daleč pa vabimo, da pridite ta dan v Središče, da bo petnajsta obletnica središkega Sokola čim sijajnejše uspela. Podroben spored svečanosti objavimo pravočasno. Polovična vožnja je že dovoljena! Za odbor Sokolskega društva v Središču ob Dravi Franjo I. Kočvar, starosta.

Obrtniški vestnik

o Prvi čevljarski kongres v Zagrebu za vse ozemlje SHS se bo vršil od 21. do 23. avgusta t. l. Na kongresu se bodo obravnavala razna vprašanja, ki se nanašajo na čevljarsko obrt. Med drugim se bo pretresalo celokupno stanje čevljarske obrti, vprašanje uvoza in carin na inozemske izdelke, previsoka davčna obremenitev čevljarskih obrtnikov, vprašanje brezposelnosti čevljarjev, ustanovitev organizacije čevljarskih obrtnikov za vse naše ozemlje in drugo.

DOMAČE NOVOSTI

* Poročilo kralju o praških vsesokolskih slavnostih. Admiral Prica je odpotoval na Bled, da poroča kralju o poteku vsesokolskih slavnosti v Pragi.

* Kraljevič Jurij se je naselil v Topolnici. Kakor javljajo iz Beograda, se kraljevič Jurij, brat našega kralja, ni naselil v Beogradu, nego na gradiču Topolnici pri Nišu, ki je bil nekdanji last kralja Milana.

* Dr. Fr. Detela umrl. V nedeljo je umrl v Ljubljani g. dr. Fran Detela, gimnazijski ravnatelj v p. in znan pisatelj. Star je bil 76 let.

Mož je bil somišljenik SLS, a poštenjak in splošno spoštovan. Svoje študije je dovršil na Dunaju, bil potem profesor na raznih gimnazijah in končno ravnatelj v Novem mestu, kjer je stopil v pokoj. Pisal je za «Ljubljanski Zvon», «Dom in Svet», Slovensko matico in Družbo sv. Mohorja. Bodi mu ohranjen časten spomin!

* Ljubljanski duhovnik izstopil iz katoliške cerkve. Izredni profesor na ljubljanskem vseučilišču in bivši glavni urednik «Slovenca» duhovnik g. dr. Izidor Cankar je izstopil iz katoliške cerkve in se bo civilno poročil s hčerko ene

* Samomor farovške kuharice. Iz neznanega vzroka je skočila v Savo kuharica župnika v Smedniku in utonila. Samomorilka je bila stara 60 let.

* Obesil se je v Mednem pri Št. Vidu tamošnji posestnik in mlinar, oče štirih otrok. Vzrok samomora je neznan.

* Trije vlomi v eni noči. V noči od četrtka na petek je bilo vlomljeno v Trbovljah na treh krajih. Ko je prišel imetnik trafike na kolodvoru v Trbovljah g. Savinc v petek zjutraj v svojo trafiko, je ugotovil, da mu je bilo pokradenega raznega blaga v vrednosti 200 Din. Slično je ugotovila, ko je prišla zjutraj v svoj lokal, tudi gospa Medvedova, imetnica branjarije v bližini Ranzingerjeve gostilne. Tudi njej je bilo pokradenega več blaga v vrednosti 200 Din. Najmanj sreče so imeli tatovi v branjariji g. Brodnika v Lokah, kjer niso našli ničesar za dolge prste pripravnega.

* Zasleden tat. Iz Jarš pri Domžalah nam pišejo: Po dolgem zasledovanju se je 8. julija posrečilo orožnikom iz Domžal, da so prišli na sled zlikovcu, ki je v avgustu lanskega leta iz osebne sovražstva poškodoval kovaški meh in odnesel nekaj orodja kovaškemu mojstru g. Planinškemu. Do razkrinkanja zlikovca je prišlo takole: V noči od 5. na 6. t. m. je bil zopet z nožem poškodovan kovaški meh omenjenega mojstra, narkar so orožniki na podlagi suma uvedli hišno preiskavo pri Mihaelu Arnežu, posestniku v Spodnjih Jaršah, kjer so tudi našli lani ukradeno naklo ter nekaj kovaškega orodja. Arnež je pristal klerikalne stranke.

* Nočni čuvaj v borbi z vlomilecem. Nočni čuvaj pri tvrčki Šarabon v Ljubljani Mihael Sitar je v noči na petek pri pregledovanju dvorišča opazil človeka, ki je lezel iz prfličnega okna sosednje hiše, v kateri se nahajajo gostilniški prostori Ivane Berčetine. Sitar se je za hipec potuhnul, čim pa je bil neznanec na tleh, ga je hotel zgrabiti. Pričela se je borba, vendar se je neznanec čuvaju iztrgal ter pobegnil. Berčetova je zjutraj ugotovila, da je bil izvršen ponoči v njeno kuhinjo skozi okno vlom ter si je zlikovec prilastil 500 Din gotovine in več kovanega drobiža.

* Konec nevarne razbojniške tolpe. Razbojniška tolpa, ki jo je vodil Nikola Koščević in ki je nedavno napadla poštne avtomobil, kateri je posredoval promet med Obrovcem in Gračacem, je sedaj razbita in deloma pod ključem. Koščević je bil aretiran v nekem selu. Med potjo se mu je posrečilo, da je ubežal. Bežeč je skočil v reko Krko. Ker je imel roke zvezane, je utonil.

* Umor. V Bregani je te dni delavec Franc Radovanič iz neznanega vzroka v samotnem gozdu iz zasede ustrelil s samokresom na tovarniško delavko Pavlo Rozjanovo. Zadel jo je v roko. Prestrašena ženska je prosila sirovino, naj jo pusti pri življenju, toda zločinec je ustrelil še enkrat in zadel revico do smrti. Morilca so že prijeli.

* «Brezalkoholna Produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip 10/7, pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

* Zobni atelje Ivana Radovana se nahaja odselej v Ljubljani, Selenburgova ulica 4, I. nadstropje (preje dr. Prosinagg), zobni atelje Frana Radovana pa se nahaja še vedno v Ljubljani VII, Celovška cesta 14, nasproti velesejma. 157

Strah v zvoncu

(Zgodbica iz preteklih časov.)

Ob vaškem koritu na Cvetežju so se zbirale vaščanke in obdelavale dnevne novice. Ni bilo dogodka, da ni šel skozi njihova usta; naj je bilo kaj še tako skrivno, ženske so izvohale in spravile na dan.

Nekega jutra je bilo ob koritu izredno živahno in zanimivo. Ženske so si pripovedovale o čudovitem tujcu, ki je «zagovoril» podgane ter jih s skrivnostnimi besedami pregnal iz njihovih bivaljšč.

«Sam Bog ga je poslal,» se je zahvalila nebesom Premkova Marjana. «Nobena stvar že ni bila več varna pred to nadlogo. Vse so ovohale in ogrizle, celo svinje v svinjaku so načele ter jim zadale velike rane.»

«Ampak besede bi rada znala, s katerimi jih je panal,» je ugibala Mulčeva Berta. «Ako bi jih vedela, bi mi ne bilo treba več hoditi h koritu po vodo.»

«Kako pa je govoril?» je poizvedovala Krljeva Reza.

«Tega nihče ne ve,» je odgovorila Blatarjeva Polona. «Mahovec mu je njele podgano in tujec se je zaprl v njegovo klet, kjer je izvršil potrebne ceremonije. Nihče ga ni smel gledati, niti poslušati pred vratmi. Še isti dan so podgane začele begati navskriž po vasi.»

Polona je prekinilo sopitiranje Hlebarjeve Urše, ki je rinila proti koritu z novico, da jo obesi na veliki zvon.

«Ali že veste? O, Kristus nazareški!» se je vzravnila pred ženskami. «Zaradi tega, ker je tako... Kaj, ali še res ničesar ne veste?»

«Kaj pa je?» so vpraševale.

«I, no, da je pri nas nocjo strašilo,» je sopliala, brisoč si znojno čelo. «Vso noč smo bedeli ter se držali drug drugega. Vsa se tresem kakor šiba.»

«Ali ste kaj posebnega videli ali slišali?»

«O, slišali smo, slišali. Vso noč je zvončkalo pod zemljo zdaj v eni in zopet v drugi sobi. Včasih je bilo to zvončkanje bližje in kmalu globlje v sobnih tleh, šele proti jutru je nehalo. Videli pa nismo ničesar.»

«O, sveta pomagalka!» so se križale ženske. «Dajte vendar za maše v ta namen.»

«Ali pa pojdite na Primskovo,» je svetovala Berta. «Tamošnji gospod župnik vlivajo blagoslov v različne predmete. Za človeške in živalske bolezni blagoslovijo kruh, mleko ali sladkor, proti mri in čarovnicam dajejo posebne kapljice. Tudi proti strahovom bodo dali kaj posebnega.»

«O tem sem že slišala, samo ne vem, ali imajo gospod tudi moč nad strahovi...»

«Poskusite,» so jo silile ženske. Urša se je po daljšem razgovoru napolnila domov z zaupanjem v župnikovo pomoč. Drugo jutro na vse zgodaj je odrinila z nabasanim cekarjem na Primskovo, kamor so se takrat zatekali mnogi v raznih neugodah. Že med potjo je našla številno družbo žensk in moških, ki so jo z dolgimi koraki brisali na goro. Vsak je nesel na palici rejeno culico, cekar na roki ali povezok pod pazduho.

V živahnem pogovoru o svojih nadlogah so dospeli romarji na Primskovo k župniku, čigar ime je v tedanjih časih slovelo daleč naokrog. Sprejel je ljubeznivo vsakega posebej, sočutno je poslušal prošnje in končno blagoslovil kak predmet.

Končno je prišla na vrsto Urša s svojimi strahovi. Na dolgo in široko je pripovedovala, kako je vso noč žvenketalo pod deskami v sobnih tleh. Duhovnik je odkimaval, nazadnje pa je blagoslovil steklenico vode in naročil z njo vsak večer škropiti tla po skupni molitvi.

Zaupno in spoštljivo je nesla ženska čudodelni pripomoček z griča ter ga postavila v sobo, kjer so se po večerni molitvi zbrali domači in pričeli škropiti. Zunaj pod okni in za ogli pa so stali sosedje in čakali odhajajočega duha.

Komaj so jele padati drobne kapljice, so začuli rahlo rožljanje v sobi pod deskami, ki je naglo utihnilo. Urša je hotela planiti iz sobe, krilo pa se ji je nataknilo na steklenico in blagoslovljena voda se je razlila po tleh ter izginila med špranje.

Ženske so kričale in begale preplašene sem in tja. Prevrnjeno steklenico so smatrale za veliko nesrečo; še bolj pa so se prestrašile, ko je kmalu nato švignila iz luknje tam, kjer se je razlila voda, živalca z zvoncem, obešenim okrog vratu.

«To je podgana,» je miril Hlebar preplašeno družino. «Pregnala jo je voda, ki je pritekla v njeno skrivališče.»

«Pa kje je dobila zvoncu?» je vprašal domači Paylek.

Oče je bil v zadregi in ni mogel sinu takoj odgovoriti. Iz zadrege ga je rešil sosed Mahovec, ki je na vik in krik družine hitel na lice mesta.

«Tujec ji ga je navezal,» je ugani. «To bo takole: Žival je bežala z zvoncem v luknjo ter je begala pod zemljo sem in tja. Tako je preganjala svoje sovratnice, ki so prestrašene zapuščale svoja skrivališča. Končno je prišla v prostor, odkoder ni našla več izhoda; ko jo je jela zalivati voda, je napela poslednje sile, da se reši pred utopitvijo.»

Na Cvetežju imajo od takrat mir pred strahovi. O čudodelnem župniku na Primskovem pa še danes pripovedujejo, kajti končno pa je vendarle voda, ki jo je blagoslovil, pregnala «strahove».

Soteščan.

Vremenske neprelike po vsem svetu

Nad Zagrebom se je utrgal oblak. — Strašno neurje nad Novim Sadom. — Poplave in nevihte po vsej Evropi. — V Ameriki nezgodna vročina.

Letošnje leto smo oblagodarjeni v vsej Evropi s toliko mokroto, kakršne že ni bilo mnogo desetletij. Nепrestanemu mirnemu deževju se pridružujejo še nenadne hude nevihte, katerih je bilo zlasti zadnji teden izredno mnogo v raznih državah Evrope.

Zadnjih smo poročali, da je bilo nad Ljubljano in okolico hudo neurje, tekem katerega je v mestu in v okolici na neštevilnih mestih udarila strela. V nedeljo pa je zadelo Zagreb mnogo strašnejše neurje. Že tekem sobote se je vliło več neviht, vendar ni bilo opazati nikake posebne nevarnosti. Ob nastopu teme pa je nastala silno soparno in nad Zagrebom so se začeli zbirati črni oblaki. Okrog polnoči se je vliła ploha, kakršne doslej v Zagrebu še niso doživeli. Ulice so se mahoma spremenile v hudoournike, voda je vdrla v kleti, rušila zidove ter odnašala cestni tlak. Ponekod je stala voda en meter visoko. Vsak promet je zastal. Rešilni oddelek, policija in vojaštvo so imeli ogromno dela, da so vsaj za silo vzdrževali red med prestrašenim prebivalstvom. Šele proti jutru se je neurje poglelo.

Enako strahovita nevihta je divjala v noči od sobote na nedeljo nad Novim Sadom. Vse mesto je bilo v hipu poplavljeni in voda je vdrla v nižje ležeče hiše ter kleti, tako da so morali stanovalci v največji nevihti iskati zavetja pri sosedih. Sedem hiš je bilo porušenih. Na progii Novi Sad-Beočina je ustavljen železniški promet. Voda je odnesla ob tej progii dve čuvajnici. Čuvaja sama sta se le s težavo rešila. Donava je strašno narasla.

Med neurjem, ki je vladalo v soboto ponoči nad Zagrebom in okolico, je udarila strela v neko stanovanjsko barako, v kateri je stanoval travvajski voznik Ivan Ancela s svojo ženo, dvema otrokoma ter s tremi drugimi osebami, ter omamila vse stanovalce. Od strele so se vrgli zastori, tako da je baraka kmalu bila v plamenih. Sosedje so prestrašeni prihiteli na pomoč ter rešili omamljeno družino pred smrtjo v plamenih. Vsi stanovalci barake so več ali manj težko ranjeni. Ancelu je strela dobredno ožgala meso na obeh rokah do kosti in tudi vsi ostali so zadobili težke opekline.

Strahovita poplava je zadelo mesto Koprivnico. Kmalu po polnoči od sobote na nedeljo je potok Koprivnica prestopil bregove ter med gromom in točo poplavlil v kratkih urah vse mesto. Voda je stala po kletih in po ulicah ponekod nad en in pol metra visoko. Nekaj hiš se je porušilo. Vojaštvo, ki je bilo nastanjeno v barakah, je moralo pred poplavo pobegniti na višje ležeči železniški most pri Mučni reki. Železniško progii proti Kloštru je voda popolnoma razdejala. Dra-

na pri Osijeku še vedno narašča ter je vnovič poplavila pri Darski skali velik pašnik in odbesla nad 100 glav živine.

Po vsej, zlasti pa po srednji Evropi traja deževno vreme dalje. Po časopisnih poročilih je hladalo tekom nedelje po severnem delu Avstrije in v južni Nemčiji strahovito neurje, ki je povzročilo ogromno škode. Reke in potoki, ki so v zadnjih dneh že nekoliko upadli, so ponovno prestopili bregove ter poplavili cele pokrajine. Cela mesta so pod vodo. Promet je ponekod popolnoma prekinjen. Posebno prizadeta je Solnograška. Pri Hofu na Bavarskem je voda preplavila železniški most. Tik za tem, ko je pasiral most natrpan osebni vlak, se je most porušil in izginil v valovih. Med potniki je nastala silna panika, dasi so najhujšo nevarnost že prestali. Ljudje so skakali iz drvečega vlaka. Več oseb se je smrtno ponesrečilo.

Zadnje veliko deževje v Avstriji, na Madžarskem in v Vojvodini je povzročilo nove hude poplave. Zlasti Donava je zopet močno narasla in prestopila na številnih mestih bregove. Našim najbogatejšim krajem v Bački in Baranji grozi velikanska katastrofa. Nove poplave so nastopile tudi v Srbiji, predvsem v niški okolici. V baranjskih gozdovih je našlo v vodi smrt nad 2000 jelenov in srn. Uboge živali so se kar čez noč znašle v tri metre globoki vodi in so plavale, dokler so mogle, končno pa so upešale in se potopile.

Medtem, ko je pri nas deževno in hladno vreme, prenašajo Američani silno vročino. V New Yorku je znašala vročina te dni 35 stopinj Celzija. To je najvišja vročina, ki je bila letos v New Yorku. V Chicagu je narasel termometer nad 40 stopinj in v Kaliforniji je dosegla vročina rekord, namreč 51 stopinj Celzija. Ljudje prenočujejo na obrežjih in se po dnevi skrivajo po kleteh, po noči pa se hlade na strehah nebotičnikov. Mnogo tisoč ljudi je umrlo na solnčnici, zelo mnogo pa se jih ponesreči, ker v spanju padajo s streh. Oblastva se boje, da se bo tej vročini pridružila še večja nevarnost — pomanjkanje vode. Vremenski preroki napovedujejo Američanom, da bodo zaradi silne vročine začeli nastopati vrtnčasti viharji, katerih grozote se Američani še bolj boje kakor vročine.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

RAZNI DOGODKI IZ LAŠKEGA OKRAJA.

Laško, v juliju.

Zadnje dolgotrajno deževje je tudi v našem okraju imelo zle posledice. V Trbovljah, Hrastniku in Dolu, proti Jurkloštru in po Breznuem ter na Zidanem mostu, vsepovsod je narasla voda, trgala skarpe in mostove, vlekla na čisto plazove in razdirala jezove. Naš okrajni zastop je ukrenil nemudoma vse potrebno, da ne bo nikjer na nobeni progi promet oviran in da se ceste spravijo zopet v uporabi stan.

Velika dela vrši zdaj Okrajni zastop po vseh cestah bodisi na desnem ali levem bregu Savinje. Cesta Trbovlje kolodvor — Trbovlje vas se tlakuje, razširja, gradijo se hodniki za pešce, tako da bo odgovarjala prometu, ki se po njej vrši. Cesta proti Reki-Podmeja se je popravila, občinsko cesto preko Svin je prevzel okrajni zastop na prizadevanje g. Pusta. Ceste v Hrastniku zahtevajo istotako velikih žrtev. Zdaj se razširja pri Šoli, te dni se je že pričelo z gradbo mosta pri Birtiču. Preložitev ceste pri steklarni je v teku; na Dolu se je pri občinski hiši razširila proga, da je uporabna za vsak promet. Na progi Jurklošter bodo zgradili še letos dva lepa betonirana mosta pri Štantu in pri Žužku. Okrajni zastop se je obrnil tudi na železniško ravnateljstvo radi preložitve ceste med Rimskimi topljami in Gračnico pod tako zvano «zaseko» ob železniško progo. Popravlja se most v Laškem, zgradil se je most v Suhadolu, zgradi se velika skarpa na Zidanem mostu in opravilo se je neštevilo drugih večjih in manjših del. Mislimo, da

nihče, tudi najhujši politični nasprotniki ne bodo mogli odreči sedanjemu sovsetu okrajnega zastopa svojega priznanja za uspešno delovanje.

Klerikalci so nas osrečili s konzumom ali, kakor ga sami imenujejo, Nabavno in prodajno zadrugo. Prav nič dovoljenja jim ni bilo treba, samo pisali so sreskemu poglavarstvu, da bodo 1. julija začeli prodajati v svoji hiši, v kateri so stropi podprti z močnimi stebri, da se ne porušijo. Kako more občina, ki ima vendar dolžnost, skrbeti za življensko varnost, to mirno trpeti, če se sresko poglavarstvo ne zgane. Glavni stebri konzuma so lesni trgovci Miha Hrastnik, Jozl in Deželak, inštruktor pa je kaplan iz Doia, ki je očitvidno silna konzumarska moč.

Ko so s 1. julijem klerikalci brez oblastnega dovoljenja odprli konzum v Laškem, so izdali letak z napisom «Deset zapovedi». Letak je namenjen kmečkemu ljudstvu in vsakdo ima pred očmi onih deset božjih zapovedi, izklesanih v kamnite plošče. Vsebina tega letaka je naperjena v prvi vrsti proti našim poštenim obrtnikom in trgovcem, ki jih hoče uničiti, samo da ustreže svojim strankarskim namenom. Nam je še v dobrem spominu oni klerikalni konzum, ki je pred komaj 20 leti zmrazil v Laškem.

Letos smo v našem okraju izredno srečni. Pri Šmiklavžu se je zadnje nedeljo brala nova maša, onstran Savinje v Šmarjeti se bo pa prihodnje nedeljo. Dež gre, vode naraščajo, žito pollega in čebele ne rojijo, sadje odpada, grozdje rjavi in še solnce, pravijo, nima več tistega zlatega bleska. Ljudje pa ngibajo, ali je to v zvezi z novimi mašami, in pravijo: «Bog nas obvari tako žalostnih let.» So pa med nami še srečne, bogate hiše. Nabralo se je za obe primicije: 1 težka (400 kg) telica, 3 teleta, 7 prašičev, 287 piščancev in kur, 322 kg bele moke, 97 kg subega mesa, 169 suhih klobas, 4 polovnjaki sadjeveca, 1 in pol polovnjaka vina itd. Šmiklavž je znan po svoji ilovki in blatu. Pa bi videli naše punce od blizu in daleč v svili in čevljkah mencati pod šimidežniki rjavo ilovko. Smejal sem se od srca, ko sem jih gledal, vračajoče se domov, proti večeru in drugega dne, še bolj pa se je smejal oni gospod iz Celja, ki si je delal zabeležke o kmetih in puncah, sodelujočih z darovi in drugače pri tej veselici.

POGREB BREZ DUHOVNIKA.

Nemška Loka pri Kočevju, 13. julija.

Zopet se hočemo zglasiti iz naše Loke in objaviti dogodek, ki enakega še nismo videli opisane nikjer. Dne 7. t. m. je umrl tukaj užitkar g. Jakob Lukan v starosti 84 let. Mož je bil daleč naokrog znan in priljubljen. Bil je vedno ljubezniv s svojimi sosedi, dober posestnik in vinar. Žal, lotila se ga je bolezen pred štirimi leti in ga uničila hudo do zadnjega. Tudi moram omeniti, da je bil pokojnik dober kristijan ter se držal trdno svoje katoliške vere. Bil je vsako nedeljo pri sv. maši in vsako leto dvakrat do trikrat pri izpovedi ter sv. obhajilu. Dokler je lahko še hodil, je nosil ob procesijah nebo ali svetiljke. Pred leti je dal sam na novo pobarvati en oltar.

No, in kaj je naš vernik dobil za plačilo od našega g. župnika? Sin, g. Alojzij Lukan, ki gospodari sedaj na pokojnikovem posestvu, je poslal g. župniku mrliškoogledni list in listek, na katerega je zapisal prošnjo na g. župnika za udeležbo pri pogrebu in sprevodu. Pri tem je tudi pripomnil, da bo plačal potrebne stroške.

Župnik g. Rogelj pa je na to prošnjo odgovoril pismeno, da ne bo spreveda, ker se za pokojnikom ni zvonilo. Napisal je dalje, da tudi pri pogrebu ne bo navzoč in da po njegovem mnenju lahko zakopljejo pokojnega kar po ciganskem, kar da je najceneje.

Res se je zgodilo, da ni bilo g. župnika k pogrebu, da bi vsaj grob blagoslovil. Zato pa smo mi priredili pokojniku časten pogreb in ga spravili v hladen grob brez g. župnika, za kar se bo g. župnik moral kmalu zagovarjati pred gospodi pravice. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva in gasilno društvo iz Nemške Loke. Ob odprtem

grobju je g. v. l. g. Medic in nam razložil vse življenje pokojnika, od katerega smo se končno poslovlili s tremi žalostinkami. Ostal nam bo v večnem spominu. Počivaj v miru božjem!

Toda naše zgodbe še ni konec, kajti g. župnik je naročil pogrebem, da morajo zagrebsti tist grob, katerega so izkopali v pravilni vrsti, ter izkopati novega na neblagoslovljenem mestu.

Dragi bralci in bralke «Domovine», sodite, kdo je kriv, da vera peša. Sicer pa pri nas vera ne bo pešala, čeprav smo imeli pogreb brez duhovnika. Zelimo le, da se višja oblastva toliko potrudijo, na nam bodo odstranila tega dušnega pastirja, ki na ta način izpdkopava ugled vere.

PISMO IZ KONJIŠKEGA OKRAJA.

Vrhle, 9. julija.

Draga «Domovina»! Kaj težko te pričakujejo naše žuljave okorne roke, da Te dobijo ob nedeljah, Saj nam kratiš čas ob teh žalostnih deževnih popoldnevih. V resnici gledamo s skrbjo na letino, ki je obetala mnogo, dala pa malo ali pa nič. Živimo v prvi vrsti od zemlje, drugih služkov ni, ali pa so zelo pišli. Ceste so v skrajno nemarnem stanju; zlasti za občinske velja to. Ne vem, kam jadramo. Naša gospodarstva gredo rakovo pot. Davki, slabe letine, vino se še za nizko ceno ne more prodati; edino živina in les prineseta nam kmetovalcem denar za davek in sol. Drugega si itak ne moremo privoščiti. Zato si pa moramo mi kmetje sami pomagati. Objube, ki nam jih ob volitvah stresajo različni agitatorji kakor berač pripovedke iz malhe, nam žal niso prinesle še ničesar.

Naših 20 poslancev SLS je na nas kmete popolnoma pozabilo. S svojo nesposobnostjo in zakrknjenostjo so nam še škodovali, ako so le odprli usta v Narodni skupščini. Farovžka gesla, da vera peša, da moraš gledati le za svojo dušo na drugem svetu, da je bera pičla itd., ne drže več. Mi bi radi živeli že na tem svetu človeka vredno življenje. Da bera peša in ne vera, že tudi vemo. Pa še bolj bo šlo tako naprej.

Pa naj bo dovolj jadikovanja, tudi kaj lepega se zgodi med nami. Pred 14 dnevi je konjiško in oplotniško sokolsko društvo priredilo lepo telovadbo z ljudsko slavnostjo, ki je prinesla lepo vsoto 5000 Din za Sokolski dom v Konjicah. Na Petrovo je pa gasilno društvo Žiče—Dražva vas imelo blagoslovljenje brizgalne, a popoldne krasno uspelo veselico, ki je gotovo dala precejšnjo vsoto društvu. Društvo je v dobrih rokah in si je v kratkem času nabavilo moderno brizgalno. Sosednje občine, sledite naprednim Žičanom!

Omenim naj še, da je gasilno društvo v Peklu pri Poljčanah razposlalo slovensko-nemške plakate za svojo veselico, ki se je vršila v nedeljo 4. t. m. Ker v konjiškem okraju razen par graščakov in trgovcev ni Nemcev, zahtevamo, da nam v bodoče ta «fajerlešerski ausšus» več ne pošilja takih vabil. Živimo v Jugoslaviji in ne v tirolskih hribih.

JESENIŠKI GLASOVI.

Jesenice, 12. julija.

Predsednika krajnega šolskega sveta g. Konca so odstavili, tako poroča sobotni «Slovenec», češ, zmaga je naša. Res ni še dolgo časa od tega, kar je «Slovenec» napadel g. Konca, no, in v par tednih je uspeh tukaj. Način, kako se je g. Koncu prizadejala krivica, jasno razsvetljuje sedanji režim. G. Konec je vzoren gospodar, s pridnostjo in marljivostjo si je pridobil, kar ima; svojo zmožnost je pokazal tudi, ko je renoviral našo šolo. Mi vemo, da je na Jesenicah gnezdo, kjer so se proti g. Koncu kovale spletke in pošiljala zaupna poročila na merodajna mesta. G. Konec je žrtev teh spletk, katere je «Slovenec» krepko podprl s svojim napadom. Čuditi se je le, da nositelji sedanjega režima poslušajo jeseniške malkontente, ne da bi se na licu mesta prepričali o resničnih razmerah pri nas. Potem pa ta dvojna mera. Pravijo, da je g. Konec nekaj tednov prepozno pred-

ložil račune. To naj bo torej vsa krivda? Saj so bili računani v popolnem redu. Gospodje, ki kaznujejo pošteni zaradi upravičene zamude, se niso prav nič zmenili, ko so bili drugje računani predloženi šele po večmesečni zamudi, oziroma še danes po večletni zamudi niso v redu predloženi. Spletkarji naj se le veselijo svojih uspehov, zapomnijo pa naj si, da božji mlini meljejo počasi, a gotovo. Tudi na Jesenicah bo napočila doba, da se bodo take vrste junaki primerno ocenili.

Povratak naših Sokolov in Sokolic iz Prage smo Jeseničani kar najprisrčneje praznovali, saj je že med zletnimi dnevi prispelo veselo poročilo, da so se naši telovadci držali dobro in dosegli pri tekmi častno mesto. Kako cenijo Jeseničani plemenito sokolsko delo, se je videlo najlepše v četrtki zvečer. Že dolgo časa pred prihodom vlaka se je zbrala na kolodvoru mnogobrojna množica. Ko je prisopil Ljubljčan, je polnoštevilna sokolska godba zaigrala sokolsko koračnico, zbrano občinstvo pa je z glasnimi «Zdravo!» pozdravljalo vračajoče se Sokole in Sokolice. Za prisrčni sprejem se je v lepih besedah zahvalil društveni starosta br. dr. Obersnel, nato se je razvila lepa zabava v restavracijskih prostorih br. Osvalda, kjer so izletniki pripovedovali o krasoti in veličini vsesokolskega zleta. Sokolska godba pod vodstvom br. Hudeta je zaigrala več lepih komadov. Prijateljski večer nam je vse prekmalu minil. Naši Jeseničani, ki so sodelovali pri mogočni sokolski armadi v Pragi, bodo s svojimi izkušnjami gotovo še bolj poglobili in razširili sokolsko idejo na Jesenicah. V nedeljo 18. t. m. bo priredil naš Sokol običajno letno prireditev. Poleg praške vrste bodo nastopili vsi oddelki, da položijo javen račun sokolskega dela v telovadnici. Jeseničani, v nedeljo vsi na sokolsko prireditev!

Zadnje nedeljo so imeli na Jesenicah železničarji dobro obiskan shod, na katerem so se obravnavala pereča vprašanja, ki tlačijo naše železničarje. Vrlo jeseniško gasilno društvo pa je polnoštevilno pohitelo v nedeljo popoldne na Koroško Belo, kjer se je vršila skupna vaja več gasilskih društev.

Pretekli teden smo spremili k večnemu počitku ženo g. Bolteta, tovarniškega delavca, in pa Janeza Noča, 19letnega mladeniča. Slednjemu je na sv. Petra dan v tovarni potrgalo prste na nogi, nakar je nastopilo zastrupljenje krvi. Mladenič je izdihnil v bolečinah v tovarniški bolnici. Oba pogreba je spremljala kovinarska godba, slednjega tudi pevsko društvo «Sava». Pri odprtem grobu se je od mlade žrtve poslovil g. Bokal, pevec pa so zapeli žalostinko v slovo. Blagajma spomin!

Kakor vse kaže, bo nesrečna «Kuhar'ca mlada», o kateri se je poročalo v zadnji «Domovini», res imela svoje posledice. Uzaljeni gospod bo tiral vse zločince pred sodišče, kar bo imelo pri današnjih razmerah lahko dalekosežne posledice za preganjane. Naši Gorenjci običajno pravijo o takih stvareh: «Mladost je norost, čez jarek skače, kjer je most.»

Vojaški nabori so se vršili pretekle dni na Jesenicah. Mladi naborniki so vzbujali precej pozornosti pri Jeseničanah, ki takih dogodkov do sedaj nismo poznali tako na široko. No, izvršilo se je vse po stari navadi in brez posebnih izgrediv. Fantje, tu pa tam tudi malo okajeni, okrašeni z ogromnimi šopki cvetja, pevajoč fantovske pesmi, spredaj hreščéča harmonika, veselo ukanje in pa «tauglih», to je bilo glavno. Naši stari očanci, videč veselo mladino, so kimali in dejali: «Ej, saj tudi mi nismo bili drugačni; le tujcem smo služili, naši mladeniči pa bodo služili svoji državi in svojemu narodu.» Koliko bo izbranih naših domačih, bo prihodnjé poročal

Jeseničan.

GLAS IZ PREKMURJA.

Murska Sobota, julija.

...svejša se čujejo glasi od velikih povodnij in plode. Štera bla vijačeva skoz tou strašno

dežovje. Tudi eti pri nas mamó škode takše, ka še se zaj najč preglednoti nemre! Rž ali žito, kak mi eti pravimo, tega ne vejmo ga bo telko da bo ga za sejenje v jesen. Zastran velkoga dežovja je že na njivaj sprhnelo in zrnje vekšitau vó zgnnilo, a po neštérnij njivaj je voda vse oblejala tak da najč prave slame nede več. Pšenica je glih etak. Kelko je voda nej dol vničila, tista pa je palik skoz dežovje vse na zemlou pritišnjenja, tak da žej túdi začinja latovje v nikaj iti! Krumplici nam že pikasti gračúvljejo, ka do gnili, pa túdi kúkarca nema nikoj pravoga odraska.

Pa smo neštérna lejta ešče kakši dinar dobili za zrnje, pa za sadje, ka pa de tou lejto túdi žmetno i božno! Eto vekovečno dežovje še nam je sad na drevaj pokvarilo. Lúdstvo se boji jeseni i zime, pa že zaj eden drugoga spítavlejo kaj da še nam tou lejto vse prijde na nas. Je nej samo tou zadosti, ka so vsi naši trúdi, vso našo delo žmetno, zapstojnsko, ešče na zimo nemo meli kaj jesti.

Zaj je prilika, ka naj bi prišli tisti Radičevi apostološi, šteri so pred volitvami eti okoli nas klantivali, pa nam obečavali ka do nam vse spravili; tou pa je za njih samo tečas valalo, pokeč niso naših glasov spobrali. Zaj pa si etak mislijo gvišno: «Mi smo poslanci, mamó vsakši den 300 Din, pa prvi klas vožnjo, ti Prekmúrec pa živi kak moreš.» Ja, ja, je že tak. Zagreb je daleč, Beograd pa še dale, uni pa k nam prijdejo itak samo po kúglice. Da nan nede preveč bogše ali cejlo dobro šlo to že oni skrb majo z državnim proračunom, da mi dobimo čiduže vekše, pa čiduže več čekov. Pa nikaj ne pitajo, če mi to lejko plačamo ali nej, njih je tou mala briga če mi te dinare sebi vó z vúst trgamo i s krvavimi žúli vkúper spravlamó.

Pravjo ka somar ali osel samo ednok ide na led, mi pa smo palik le dvakrat šli na Radičev led, samo ka nigdar več. Vi pa gosponi Radičevi kórteši šteri se pred volitvami eti okoli nas brnjavi i razcotani hodili, da ste nas ležej nalagali, zaj prite, pa si našo nevoló poglednite! Pa ešče dobro bi bilou če vi bi tam v Beogradi vašim pajdašen poslancon povedali, ka naj tistih tri sto dinarjov ka majo plače na den, notri pústijo vej si zaj jih tak ne zaslužijo če sou na počitnicaj, to de se včasik pri naši porciji poznalo.

Prekmúrec.

VESTFALSKO PISMO.

Recklinghausen-Suderwich, 8. julija.

Dragi rojaki Slovenci! Od gotove strani prihajajo govornice, da Zveza jugoslovenskih delavskih in podpornih društev v Nemčiji s sedežem v Bottropu na Vestfalskem nepošteno postopa napram svojim članom ter jih izkorišča v svoje tajne namene. Kot pisec tega članka hočem pojasniti javnosti, da je to nesramna laž ter da omenjena zveza do danes še ni prevarila nobenega svojih članov. Brezvestni lažniki pač hočejo s tem samo ogrditi dobro ime naših poštenih in vestnih voditeljev. Zastopniki naše zveze opravljajo vedno požrtvovalno in nesebično svoj posel.

Zveza jugoslovenskih delavskih in podpornih društev v Nemčiji je pred dvema letoma, in sicer s prvim julijem 1924, ustanovila prostovoljno pogrebno blagajno, iz katere se po pravilih plačujejo določene pogrebne podpore, in sicer za otroke do 16. let po 35 mark, za odrasle pa po 75 mark. Mesečni prispevki v to blagajno znašajo 35 pfenigov.

To ustanovo, ki nam je bila tako neobhodno potrebna in katere ustanovitev je le pozdraviti, skušajo naši nasprotniki uničiti potom lažnivih prerokov.

Kot eden dokazov, da naša zveza zasluži vse zaupanje, naj služi dejstvo, da sem pravkar prejel iz pogrebne blagajne znesek 35 mark za pogreb svoje ljubljene hčerke, ki se je 2. t. m. ločila za vselej od nas. Na tem mestu izrekam svojo

iskreno zahvalo vodstvu zveze kakor tudi tukajšnjemu društvu in vsem posameznim, ki so darovali vence in so se udeležili pogreba.

August Korošec.

ZANIMIVOSTI

NAJSTRAŠNEJŠA EKSPLOZIJA VSEH ČASOV.

Te dni se je dogodila v Moristownu v Zedinjenih državah strahovita eksplozija, ki prekaša po svojem obsegu eksplozije vseh časov. Eksplozija je nastala v tamošnjem mornariškem arzenalu po udarcu strele in je uničila približno eno desetino municijskih zalog ameriške vojne mornarice. Ostale zaloge so bile z veliko nevarnostjo spravljene na varno. Pok ob eksploziji je bil tako strašen, da so popokale šiep v razdalji 35 kilometrov. Razen tega je bilo uničenih okrog 30 poslopij. Od 80 mož straže jih pogrešajo 60. Poleg številnih mrtvih je bilo tudi več sto težje in manj ranjenih.

Eksplodiranje granat in druge municije je trajalo še naslednje dni. Zaradi tega so varnostna oblastva izpraznila vso ogroženo pokrajino v razdalji 35 km okrog prostora eksplozije. Reševanje ranjenih je bilo zelo otežkočeno in deloma sploh nemogoče, ker so granate neprestano eksplodirale in so nastajali vedno novi požari. Škoda se ceni na približno 100 milijonov dolarjev.

Eksplozija je bila tako silna, da se je zemlja tresla kakor pri potresu. Med eksplozijo je nastal strašen vihar, ki je še povečal paniko.

Moristownski arzenal je že pred nekaj leti pretrpel hudo eksplozijo. Takrat je zletelo v zrak 100 vagonov dinamita. Ameriško ministrstvo za mornarico je nato arzenal popravilo in ga v velikem obsegu izpopolnilo. Takratna eksplozija dinamita je bila sicer strašna, toda ni dosegla grozot sedanje eksplozije.

× Otok Sumatra v nevarnosti, da se pogrezne. Veliki 438.000 kvadrat. kilometrov obsegajoči ter okrog 6 milijonov prebivalcev broječi otok Sumatra (ob Aziji) že nekaj časa skoro neprestano zibljejo potresi. Vsak dan prihajajo strašnejša poročila o delovanju tamošnjega ognjenika Merapija, ki bruha lavo med strahotnim podzemeljskim grmenjem in tresenjem zemlje. Potresi in izbruh ognjenika so zahtevali že nad 1000 smrtnih žrtev. Zaradi neprestanega premikanja zemlje obstoja nevarnost, da se ves otok ali deli otoka pogreznejo v morje.

ŽENSKI VESTNIK

Praktični nasveti

Mastne madeže v žametu odpraviš s terpentinom. Krilo, jopico ali ruto pregrni na mizo, ki je pripravljena za likanje; na madež zlij par kapljic terpentina in z žametno krpico drgni sem in tja. Da se iznebiš neprijetnega duha, obesi obleko za nekaj časa na zrak. Ako madež ni izginil, ponovi snaženje.

Steklenice in druge steklene posode se dajo najlaže očistiti z vročo vodo, kateri si pridejala fino zdrobljenega oglja.

Kako narediš umetalni ogenj. V pripravi posodi previdno zdrobi 30 delov debelega smodnika, da se ti ne užge. Nato primešaj 15 delov zmetega žvepla, toliko solitarja, 3 dele kafe, raztopljene v osmih delih vode, in 10 delov lanenega olja. Zmes zgneti v testo, testo zvaljaj v svečice, ki jih počasi posuši. Prižgane prav lepo gorijo. Pri prirejanju moraš skrbno paziti, da ne pride v bližino kakšen goreč predmet, kakor cigara, cigareta, pipa ali drugo, ker bi bila nevarnost eksplozije. Najbolje je, če vsako omenjeno snov previdno in polagoma pridevaš drugi in mešaš narahlo le, kolikor časa je neobhodno potrebno.

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pilača s Prvim Franckom vas zamore stalno zadovoljevali.
K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Slepar.

Izak je ženitovanski posredovalec in je posredoval svojemu rojaku Abrahamu nevesto. Kmalu po poroki je pritekel Abraham k Izaku ves razburjen in ga zmerjal: «Nesramni slepar! Rekel si, da ima moja bodoča žena grbo, da šepa in da ima 1 milijon dinarjev dote. No, in sedaj se je izkazalo, da nima niti pare.»

Abraham: «Res, glede dote sem te prevaral, toda glede ostalih dveh lastnosti sem imel prav.»

Niso se razumeli.

Štirje godci so se podali k spovedi v Maribor in slučajno naleteli na nemškega spovednika. Ko je prvi godec hotel opraviti svojo versko dolžnost, ga je vprašal spovednik v mariborskem nemškem narečju: «No, basist?» (No, kaj je?)

Prvi godec: «Jaz nisem basist, on je zadnji.»

O, groza.

Hotelir letoviščarju: «Rečem Vam, milostljivi gospod, da boste imeli pri meni stanovanje kakor doma in jedli boste prav tako kakor doma pri svoji soprogi.»

Letoviščar: «Če je tako, si bom pa poiskal drug hotel...»

Pomota.

Prišle so tri Pačanke v Nazarje k menihom, da bi opravile spoved. Poiskale so enega izmed očetov in mu dejale: «Prišle smo tri s Pake, da bi se spovedale.»

Menih: «Kaj, spake? Spak pa ne spovedujem.»

Bela in črna obleka.

Lizika: «Mamica, zakaj imajo neveste vedno bele obleke?»

Mati: «Ker pomeni bela barva veselje.»

Lizika: «No, zakaj pa imajo ženini črne obleke?»

Smola.

Gervazij Motovilec se je zaljubil v lepo Kuniundo. Ker ni vedel, kako bi si priboril deklico, je vprašal svojega prijatelja za svet in ta mu je svetoval: «Ti imaš bogatega strica; reci ji, da se ti obeta dedščina!»

Gervazij se je ravnal po nasvetu in ko ga je nekaj tednov nato spraševal prijatelj po uspehu, je dejal Gervazij: «Jaz sem ji povedal, kakor si mi ti priporočal, in sedaj je Kuniunda nevesta — mojega strica...»

Lepa ženica.

Barbara je priletela vsa zasopljena k sosedom in jim pripovedovala, da se je njen mož obesil na podstrešju. Sosedje so se hitro podali na lice mesta ter so menili napram Urški: «Zakaj pa nisi takoj odrezala vrvi?»

Urška: «Zakaj? Saj je še živel.»

Večja vrednost.

Očka Zapitkar se je napotil na sejem kupovat prašiče. Kupil je lepa mladčica, ju naložil v koš, pokril z rjuho ter se podal domov. Spotoma je zavil v gostilno, kjer si je privoščil merico «boljšega» ki mu je zlezal v glavo. Strahovito se je zibal, zapletal in omahoval pod težkim bremenom, katero je nosil na hrbtu. Pot ga je vodila proti brvi, vodeči čez vaški potok. Na drugi strani ga je že čakala žena s pripravljeno pridigo.

Z veliko težavo se je očka privlekel na sredo brvi. Tu je izgubil ravnotežje, se nekoliko nagnil in koš ga je potegnil navzdol v vodo.

«Pomagajte,» je vpila žena prestrašena, «sosedje, pomagajte!»

«Kaj pa je?» so vpraševali vaščani, hiteč iz hiš na lice mesta.

«Mož je padel v vodo s košem in prašiči, ampak živali morate najprej rešiti iz vode, dedec bo že počakal.»

Srd na skopuhe.

Župnik iz Golovja je bil silno hud na skopuhe ter jih je nekoč na prižnici tako-le osramotil:

«Ali je kaj čevljarjev v cerkvi?» je zagrmel na poslušalce.

«Smo,» so mu odgovorili.

«In krojačev?»

«Tudi!»

«Kaj pa kovači, mlinarji in tesarji?»

«Tukaj, tukaj,» so se oglašali drug za drugim.

«No in konjederec?»

«Tukaj sem,» se je javil postaren možiček.

«Pošteno si služim kruh.»

«Dobro,» ga je pohvalil in vprašal slovesno:

«Ali so skopuhi tukaj?»

Po cerkvi je zavlada tišina, tedaj mu ni nihče odgovoril.

«No, vidite, vsakdo se sramuje tega opravila,» je nadaljeval. «Samo vruga ni sram, kadar pride po skopuha ter ga vleče v večno pogubljenje.»

Iz otroških ust.

Katrica: «Mama, ali bom smela danes jesti pri mizi, ko bo pri nas stric Boltežar?»

Mati: «Če boš lepo jedla.»

Katrica je obljubila, da se bo ravnala po materinem opominu. Ko so prišli na mizo žganci, se je Katrica tako basala z jedjo, da jo je mati moral pokarati, češ: «Ali ne boš lepo jedla in nosila samo po en žganec naenkrat v usta!»

Katrica: «Zakaj pa kar mene vidiš, ne gledaš pa strica Boltežarja, ki jih kar po pet nese naenkrat v usta!»

Listnica uredništva

Sora. Zal so na sliki podobe premajhne za kliše. Ako želite, da prinesemo sliko, nam pošljite fotografijo z večjimi obrazy.

Sv. Rupert pri Sv. Juriju ob južni železnici. Glede zadeve zaradi «Domovine» se bo ukrenilo potrebno.

Zalec. Radi strogega tiskovnega zakona smo morali dopis opustiti.

Selnica pri Št. Ilju. Zaradi strogega tiskovnega zakona nemogoče priobčiti.

Metlika. Norčuje se iz drugih lahko tisti, ki je dovolj brihden. Te zadnje lastnosti pa manjka

tistemu peresu, ki je pisalo o brušenju kos in prašku za smeh. «Otres» za dotične cvetlice se dobi v Afriki, ker je pri nas že pozabljen. Čudovito počasnih misli je mož, ki je iz lanske potice skuhal šele sedaj svojo juhico.

Laško pri Celju. Tiskovni zakon je strog.

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo, to bo pomagalo tudi Vam! Elsa flujd, da, samo «Elsaflujd»! To že skozi 27 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogokratno uporabo odznotraj in odzunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje z Elsaflujdom krepi in jača Vaše telo, stori Vas zmožne kljubovati prehlajenju in Vam pripravlja užitek. En sam poizkus je izpreobrnil mnoge, ki niso hoteli verovati in jih privedel, da iz hvaležnosti še dalje priporočajo Fellerjev «Elsaflujd». Tudi Vi boste storili isto, ako naročite za poizkus 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 99 Din pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg 360, Hrvat ska.

MALI OGLASI

Malo posestvo

obstoječe iz hiše, hleva, njlve, gozda, vinograda in travnikov, ob občinski cesti pri potoku, pripravno za napravo mlina ali žage, se ugodno za ceno 24.000 Din proda. — Vpraša naj se pri Dominiku Bohorču, posestniku v Dobrovi, pošta Rajhenburg. 154

Učenca za usnjarsko obrt

sprejme Ivan Jeglič na Grospljem. 137

Za mlatitev!

Strojna in cilindrska olja ter bencin priporoča trgovina Franca Senčarja v Mali Nedelji in Ljutomeru. Zaloga: Vacuum Oil Company, d. d. 155

Krasno posestvo,

obsegajoče 36 oralov, s 34 mernikov posevkov, ležeče poleg ceste, v bližini cerkve in šole, prav lepo zaokroženo in oddaljeno 1 uro od železniške postaje Videm-Krško, se proda zaradi takojšnjega odhoda. Posestvo je vse obdelano in posejano. Vsebuje hišo z lepim gospodarskim poslopjem, svinjski in živinski hlev, pod, kaščo, kozolec in vinski hram. Vse je krito s slamo. Vodnjak z dobro vodo je doma. Na posestvu se redi 9 glav živine in 15 prašičev, pridelava se 18 voz sena in 11 voz otave. Posestvo ima lep bukov in gabrov gozd, krasen sadni vrt in vinograd z letnim pridelkom od 40 do 45 hektolitrov. Proda se z vsem inventarjem, in sicer z vozovi (kostonjevim kolesljem), z vprego, z živino, s svinjami, kokoši, poljedelskim orodjem, pohištvom, sploh z vsem kakor leži in stoji. Cena z vsem inventarjem in živino vred 220.000 Din. Ako se kupnina plača takoj, se še nekaj popusti. S kupnina se tudi počaka. Kupec lahko takoj prevzame posestvo. Pismene ponudbe na upravo «Domovine» pod «Krasno posestvo». 157

Nova trgovina
manufakture

Josip Šlibar

Nova trgovina
manufakture

Ljubljana, Stari trg, poleg Zalaznika

152

Cene:		Cene:	
Crepe de Chine	Din 75,—, 95,—	Blau druck	Din 16,—, 17,—, 18,—
Svilnata podlaga	Din 75,—, 95,—	Klot različnih barv	Din 32,—, 42,—, 48,—
Volneni krappe	Din 60,—, 80,—	Čifiri za bluze	Din 25,—, 30,—
Etamin razni	Din 26,—, 30,—	Brutire za obleke	Din 35,—, 45,—
Delene	Din 9,—, 12,—, 18,—	Pavolnina	Din 28,—, 32,—
Kamrik	Din 12,—, 15,—, 17,—	Beli rips	Din 22,—, 26,—

Ob sredah in sobotah: prodaja ostankov.

Preizkušajte mirne duše najprej vsa mila! — Naposled se boste odločili vendarle za Elza-mila.

Ta mila zdravja in lepote niso samo prijetno dišča in močno se penéča toaletna mila, ampak imajo v sebi tudi še medicinsko preizkušene,

dobro delujoče sestavine, ter so torej koristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in kljubajočo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se 5 vrst Elsa mil: Elsa lilijino mlečno milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa borakano milo, Elsa milo za britje, Elsa katransko ali šampon milo. Za pre-

izkušajo 5 kosov Elsa mila že obenem z zavojnino in poštnino za 52 Din proti naprej poslanem denarju. Po povzetju za 10 Din več (za poštnino). Naročila upraviti: lekarnarju Eugen V. Feller v Donjoj Stubici, Elsatrg 360, Hrvatska. Posamezne steklenice Elsa fluida se dobe v lekarnah in sorodnih trgovinah ob znižanih cenah po 9 Din.

Kupujem **srebrne krone in cekine** 111
Balenof, Št. Vid pri Stični štev. 17.

Vinogradno posestvo na Raki pri Krškem 111
obstoječe iz gospodarskega poslopja, vinograda, njiv, sadnega vrta, bukovega gozda «Gacjev kolosek», proda zaradi odhoda za 30.000 Din lastnik Alojzij Mlakar v Raki na Dolenjskem. — Več pove Anton Tomazin v Raki na Dolenjskem. 135

Trapistovski sir kg Din 20—, čajno maslo kg Din 45—
razpošilja po poštoem povzetju mlekarna Karlo Laznički Dežanovac. 121

Srebrne krone, goldinarje in zlatnike 85
kupiše URBANC, Narodni dom, Maribor.

Denarne krize kmalu ne bo več, ker je obutev že tako poceni!

Damski polčevlji stanejo iz najfinejšega laka

Din 180
Din 200
toda samo pri

„DOKO“ Prešernova ulica št. 9 na dvorišču.

Delavci!
Družba lesne industrije „Jezerško“ v Kokri rabi več **gozdnih delavcev** in **delavcev na žagi.** 158

Mlatilnice
lastnega izdelka, različni bencin motorji, posamzní deli za poljedelske stroje ter popravila istih izvršuje po konkurenčnih cenah 156
Anton Kremžar, Št. Vid nad Ljubljano

REVMATIZEM!
10 **Zahvalna izjava.** 77

Zelo spoštovani gospod dr. I. Rahlejev, Beograd, Kosovska ulica 43.
Niže podpisani se Vam lepo zahvaljujem za Vašo iznajdljivost proti revmatizmu, ki je imela pri meni zelo dober uspeh. Sedaj Vas lepo prosim, da pošljete eno steklenico «Radio Balsamike» po povzetju na naslov: Ilija Jankolov št. 5, Jasenov v Banatu.
Jasenovo, 25. avgusta 1925.
Ostajam s posebnim spoštovanjem
Svetozar Nikolić, kolar, Jasenov v Banatu.
Zdravilo „Radio-Balsamika“ izdeluje, prodaja in pošilja po povzetju laboratorij „Radio-Balsamika“, Beograd, Kosovska 43.

Sadne mline, najboljše konstrukcije, z lahkim pogonom, se dobi vedno pri Rud. Knezu, ključavničarju v Radečah pri Zidanem mostu. 131

Sadjevec 87
prvovrsten in mošanska jabolka proda A. OSET, Maribor.

Štajerska klet Oset v Mariboru
NARODNI DOM
Izvrstno vino. 111 Kegljisce.

Kostanjev les
za tanin kupujem stalno. Za večje dobave dam akreditiv. Na ponudbe brez navedbe cene ne odgovarjam. Rudolf Zorč, Ljubljana, Knafljeva ulica št. 15.

TRI

Kaj se prištedi z uporabo „TRI“

1. Prištedi se milo, kajti večji del umazanosti razkroji „TRI“.
2. Prištedi se delo in čas. Ni več potrebno, si kvariti prstov, da se dobi čisto perilo, kajti mencanje perila je odveč. „TRI“ razkrajša sam od sebe umazanost.
3. Prištedi se tudi na trpežnosti perila, kajti „TRI“ ne vsebuje klorá ali drugih razjedajočih snovi, temveč „TRI“ je produkt nafte.

„TRI“ beli, pa ne razjeda.

Tvornica Zlatorog Maribor

KOLESA kupite najboljše pri tvrdki
in vse potrebščine

J. GOREC

Ljubljana, Dunajska cesta 1 v palači Ljubljanske kreditne banke in Gospo svetska cesta 14 v hiši gostilne Novi svet.

OSRAM žarnice | **EXCELLA** šivalni stroji.